

สรุปสาระหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช .

(STRONG NESDC)

ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี)

กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
ความเป็นมา.....	1
รายละเอียดกิจกรรม.....	2
สรุปสาระการจ้ดกิจกรรม.....	4
ผลการประเมินการจ้ดกิจกรรม.....	38
ภาคผนวก.....	
• ประมวลภาพกิจกรรม	
• เอกสารประกอบการบรรยาย	
• ผังภาพสรุปสาระสำคัญ	
คณะผู้จัดทำ	

สรุปสาระหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC)

ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี)

กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บทสรุปผู้บริหาร

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของ ประเทศที่สร้างผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย ทั้งนี้ การบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวมมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การทุจริตทั้งภายในประเทศและบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ

สำหรับประเทศไทยนั้น คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีกฎระเบียบและความพยายามในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตเป็นจำนวนมาก เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (10) กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ / การแถลงนโยบายรัฐบาลเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ข้อ 12 เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม/กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ/ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ รวมถึง ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย เป็นต้น

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบและนโยบายรัฐบาลข้างต้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2564 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร สศช. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้ร่วมกับกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล (บค.) สำนักงานเลขาธิการ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (งานพัฒนาบุคลากร) (กพร. พบ.) จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี)

กิจกรรมดังกล่าว มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กลุ่มเป้าหมายและประชาคม สศช. มีความรู้เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและตระหนักว่าปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน ถือเป็นปัญหาคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่ง เนื่องจากการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตน และเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนที่ผิดจริยธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป็นเจ้าหน้าที่และข้าราชการใหม่ของ สศช. และ/หรือ เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ สศช. ในตำแหน่งประเภทวิชาการหรือประเภททั่วไปที่สนใจ จำนวนประมาณ 70 คน จัดกิจกรรมเป็น 2 ช่วง ได้แก่ (1) กทม. ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Zoom) จัดกิจกรรมในวันที่ 13 สิงหาคม 2564 และในระหว่างวันที่ 24-27 สิงหาคม 2564 และ (2) การลงพื้นที่ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ โครงการต้นแบบและศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ กทม. และต่างจังหวัด แต่ด้วยสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้บริหารจึงเห็นควรให้ชะลอการจัดกิจกรรมลงพื้นที่ออกไปก่อน

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมีสาระครอบคลุมเรื่องการป้องกันการทุจริตและการคุ้มครองจริยธรรม ในรูปแบบของการบรรยายวิชาการ จัดการฝึกอบรม เรียนรู้จากกรณีศึกษา บทบาทสมมติ การแบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์ และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยเน้นการอภิปราย บรรยาย ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้

ในการนี้ สามารถสรุปสาระจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ ดังนี้

1. สาระเกี่ยวกับความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี และนิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยราชการในพระองค์ 904 ร่วมกันจัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยพระราชทานจัดตั้งโครงการพระราชทาน และประชาชนจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ตลอดจนมีพระราชปณิธาน “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” สะท้อนถึงพระราชปณิธานและพระราชหฤทัยอันแน่วแน่ในการทรงงานเพื่อจะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ความหมายของจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” หมายถึงประชาชนทุกหมู่เหล่าทั้งในและต่างประเทศที่สมัครใจช่วยเหลือผู้อื่น ยอมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ ทั้งนี้ โครงการจิตอาสาพระราชทาน ตามพระราชโบายแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสาสู่การการปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี โดยน้อมนำหลักการทรงงานมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยในขณะนี้ สศช. ได้มี “โครงการเปิดครัวปันข้าว” เพื่อช่วยเหลือร้านค้าภายในโรงอาหาร สศช. (สภาพัฒน์) ให้มีรายได้สำหรับการดำรงชีพ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 2019 ที่ทวีความรุนแรงขึ้น ทาง “สภาพัฒน์” จึงกำหนดให้โรงอาหารหยุดให้บริการชั่วคราว เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาด นับตั้งแต่ช่วงต้นเดือนเมษายนเป็นต้นมา ส่งผลให้ร้านค้าที่อยู่ภายในโรงอาหาร สศช. ขาดรายได้หลัก ทำให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างยากลำบาก โดยยังไม่มีกำหนดเวลาที่แน่ชัดว่าโรงอาหารจะสามารถเปิดได้ตามปกติตอนไหน และสถานการณ์การแพร่ระบาดจะสิ้นสุดลงเมื่อใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือร้านค้าภายในโรงอาหารของ สศช. ที่ขาดรายได้ในช่วงที่โรงอาหารต้องปิดลง ตามนโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 2019 และเพื่อช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด ผ่านการบริจาคข้าวกล่องโดยในระยะแรกจะมุ่งเน้นชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง สภาพัฒน์ (ชุมชนตลาดนางเลิ้ง)

นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้ โดยผลลัพธ์สุดท้ายจากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้นั้น คือ ประเทศชาติมีการพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และพร้อมปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนในระดับประชาชน

ก็จะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดความสมดุลระหว่างรายจ่ายและรายรับ รวมทั้งระหว่างเวลาเพื่อทำงานและชีวิตครอบครัว ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะนำไปสู่ความยั่งยืนของสถาบันครอบครัว โดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบสำคัญ (3 ห่วง) ดังนี้ **ความพอประมาณ** **ความมีเหตุผล** **การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** และเงื่อนไขสำคัญ (2 เงื่อนไข) เพื่อให้เกิดความพอประมาณ มีการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว นั้น ต้องอาศัยทั้งเงื่อนไขคุณธรรม และเงื่อนไขความรู้ เป็นพื้นฐาน ดังนี้ **เงื่อนไขคุณธรรม** และ **เงื่อนไขความรู้**

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 –2549) สศช. ได้ัญเชิญ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าว โดยเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ซึ่งนับเป็นการจุดประกายและเน้นย้ำความรู้ เพื่อจุดประกายความสนใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ” โดย สศช. ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ทั้งเชิงวิชาการและการจัดทำแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการสื่อสารณะที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความเข้าใจไปยังกลุ่มบุคคลต่างๆ อีกด้วย

2. สาระเกี่ยวกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและสิทธิประโยชน์พื้นฐานของข้าราชการพลเรือน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 ได้กำหนดผู้มีสิทธิไว้ ดังนี้ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างชาติ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษ เหตุทุพพลภาพ และผู้รับเบี้ยหวัด และได้กำหนดบุคคลในครอบครัวว่า ให้ครอบคลุม บิดา มารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ และบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้มีสิทธิจำนวน 3 คน

ทั้งนี้ การเลือกสิทธิและสิทธิเข้าซ้อน เป็นไปได้ใน 3 กรณี ระหว่างสิทธิหลัก (คือ สิทธิที่เกิดจากตนเอง เป็นเจ้าของสิทธิ) และสิทธิรอง (คือสิทธิที่เกิดจากบุคคลในครอบครัว เป็นผู้อาศัยสิทธิ) ดังนี้ ระหว่างสิทธิหลักและสิทธิหลัก ระหว่างสิทธิหลักและสิทธิรอง และระหว่างสิทธิรองและสิทธิรอง ทั้งนี้ วิธีการเลือกใช้สิทธิจะเป็นไปตามกฎหมายและประกาศที่กระทรวงการคลังกำหนด

การเข้ารับบริการ สามารถรับบริการได้ทั้งในสถานพยาบาลของทางราชการ (ได้ทั้งในฐานะผู้ป่วยใน และผู้ป่วยนอก) และสถานพยาบาลของเอกชน (เบิกได้เฉพาะในการผ่าตัดส่องหน้า การส่งตัวเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราว และการเข้ารับการรักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน) ทั้งนี้ การบรรยายดังกล่าวยังได้กล่าวถึง 10 ขั้นตอนการเบิกจ่ายตรง และแจ้งช่องทางการติดต่อกรมบัญชีกลางไว้ด้วย เช่น ผ่าน Application CGD iHealthCare หรือทางโทรศัพท์ ที่หมายเลข 0 2127 7000 เป็นต้น

3. สาระเกี่ยวกับการคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมการประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ภารกิจ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย “กรรมการ” จำนวน 9 คน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี และดำรงตำแหน่งได้วาระเดียว และมีภารกิจหลักใน 4 ด้าน ได้แก่ การป้องกัน การทุจริต การตรวจสอบทรัพย์สิน การปราบปรามการทุจริต และการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

นอกจากนี้วิทยากรยังได้กล่าวถึงสถานการณ์การทุจริตของประเทศไทยว่า ดัชนีการรับรู้การทุจริต พ.ศ. 2563 จัดทำโดย องค์การโปร่งใสนานาชาติ (TI: Transparency International) ผลการจัดอันดับพบว่า ประเทศไทยได้คะแนน 36 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อันดับโลกอยู่ในอันดับที่ 104 จากทั้งหมด 180 ประเทศ อันดับในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกอยู่ในอันดับที่ 19 จากทั้งหมด 31 ประเทศ อันดับในภูมิภาคอาเซียนอยู่ในอันดับที่ 5 จากการจัดอันดับทั้งหมด 10 ประเทศ

วิทยากรยังได้กล่าวถึงหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษขั้นพื้นฐาน หลักสูตรอุดมศึกษา หลักสูตรกลุ่มทหารและตำรวจ) หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และหลักสูตรโค้ช และได้ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมายและประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ด้วยว่า คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือบุคคลอื่น ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ทับซ้อนในบางครั้งไม่ได้หมายถึงการทุจริตเสมอไป และมีรูปแบบทั้งสิ้น 10 ประเภท เช่น การรับผลประโยชน์ต่างๆ การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา การรู้ข้อมูลภายใน เป็นต้น รวมทั้งได้กล่าวถึงรายละเอียดแนวคิด STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ขับเคลื่อนเพื่อมุ่งเน้นปรับพฤติกรรมของคนในสังคมโดยการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อก้าวสู่สังคมแห่งความเอื้ออาทรและไม่ทนต่อการทุจริตตามแนวทางของโมเดล STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต และได้ถอดรหัสจริยธรรมเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อต่อต้านการทุจริตด้วยว่า ควรต้องมีพฤติกรรมต่อไปนี้ อาทิ การคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต ความเป็นพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีแนวคิด STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต

4. สาระเกี่ยวกับวินัยพื้นฐานข้าราชการและการพิทักษ์ระบบคุณธรรม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ วินัย คือ แบบแผนความประพฤติ หรือข้อปฏิบัติด้านต่าง ๆ ซึ่งวินัยของข้าราชการที่สำคัญ เช่น ข้าราชการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ รักษาความลับของทางราชการ รักษาชื่อเสียงของหน่วยงาน และตัวข้าราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ คำว่า “**ความมีวินัย**” หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การควบคุมตนเองได้ การปฏิบัติตามการนำของผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติงานที่อยู่ภายใต้ระเบียบแบบแผน เป็นต้น ทั้งนี้ **จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัย** เป็นไปเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ เพื่อความเจริญ และความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ เพื่อความผาสุกของประชาชน และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร และโทษทางวินัย ประกอบด้วย โทษสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง ประกอบด้วย การภาคทัณฑ์ การตัดเงินเดือน และการลดเงินเดือน โทษสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง ประกอบด้วย การปลดออก และการไล่ออก

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 6 ว่าด้วยวินัยและการรักษา วินัย และหมวด 7 ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ รักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามหรือข้อปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอตั้งแต่มาตรา 80 ถึงมาตรา 85 โดยแบ่งกลุ่มการรักษาวินัยเป็น 6 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มวินัยต่อตนเอง กลุ่มวินัยต่อประชาชน กลุ่มวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กลุ่มวินัยต่อผู้ร่วมงาน กลุ่มวินัยต่อผู้บังคับบัญชา และกลุ่มวินัยต่อประเทศชาติ ทั้งนี้ มีข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับวินัยพื้นฐานข้าราชการ ครอบคลุมเรื่องต่างๆ อาทิ การให้ออกลูกการชี้แจงแก่ผู้ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหา ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ การสั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้ ตามมาตรา 57 หมวด 7 ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

5. สาระเกี่ยวกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้ มติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 ได้มอบหมาย 5 หน่วยงาน (ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)) ทำหน้าที่กำกับติดตามการประเมิน ITA รวมถึงผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลให้ความร่วมมือและดำเนินการ ตามแนวทางการประเมินที่กำหนด

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) เปรียบเหมือนการตรวจสุขภาพประจำปี และเป็นเครื่องมือที่ช่วยในกระบวนการพัฒนา หน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองต่อประชาชนและบุคลากรมากขึ้น และช่วยให้ หน่วยงานภาครัฐมีข้อมูลเพียงพอต่อการกำหนดนโยบายหรือการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อ perception ของประชาชนและบุคลากรภายในองค์กรมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยให้ประชาชนได้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐ รับฟังและตระหนักถึงความคิดเห็นและความรู้สึกของประชาชนที่ได้ให้ข้อมูลข้อคิดเห็นผ่านผลการประเมิน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) ในทางกลับกัน หน่วยงานภาครัฐสามารถสะท้อนความพยายามในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการให้บริการ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนตามที่ได้สะท้อนผ่านผล EIT อย่างแท้จริง

แหล่งข้อมูลการประเมิน ITA ประกอบด้วย 3 แหล่ง ได้แก่ แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT) แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT) และหลักฐานการเปิดเผยข้อมูล (OIT) เป็นแบบประเมินวัดการรับรู้ ครอบคลุม 10 ตัวชี้วัด ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ การใช้งบประมาณ การใช้ อำนาจ การใช้ทรัพย์สินของราชการ การแก้ไขปัญหาการทุจริต การเปิดเผยข้อมูล การป้องกันการทุจริต คุณภาพ การดำเนินงาน ประสิทธิภาพการสื่อสาร การปรับปรุงระบบการทำงาน โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดระยะเวลาและ ขั้นตอนในการดำเนินงานให้หน่วยงานต่างๆ ปฏิบัติ

ผลลัพธ์ที่ได้จาก ITA ไม่ได้มีเพียงแค่คะแนน แต่ยังได้ผลลัพธ์จากการดูแลพัฒนาองค์กรของ ตนเองให้มีความเข้มแข็ง และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุด และผลการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐตามกรอบการประเมิน ITA ที่ผ่านมา ยังสะท้อนให้เห็นพัฒนาการที่เรา สามารถเห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมผ่านการร่วมกันลงมือปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ คือ พัฒนาการในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และการป้องกันการทุจริตได้

การประเมินผลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมหลักสูตร พบว่า ภาพรวม ผู้เข้าร่วมหลักสูตรได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมและมีระดับความพึงพอใจโดยเฉลี่ย อยู่ในระดับ **พอใจมากที่สุดร้อยละ 83.50** และมีข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการในขั้นต่อไป คือ อยากให้จัดกิจกรรม ในลักษณะนี้อย่างสม่ำเสมอในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Workshop) และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ได้รู้จักเพื่อนร่วมงานต่างกองและสายงานมากขึ้น

สรุปสาระหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC)

กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี)

1. ความเป็นมา

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่สร้างผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย ทั้งนี้ การบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวมมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การทุจริตทั้งภายในประเทศและบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ

สำหรับประเทศไทยนั้น คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ข้อ 12 เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ / มาตรา 63 กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริม ให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่เน้นให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ภาครัฐนั้นคือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ด้าน คือ (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใสการทุจริต และ (4) ความเสนอภาคในกระบวนการยุติธรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 1 ใน 20 หรือมีค่าคะแนนประมาณ 73 คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. 2576-2580 และมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนในบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ประกอบด้วย การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปราบปรามการทุจริต โดยในส่วนของป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบนั้นครอบคลุมเรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาดและพัฒนาจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ รวมถึง ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนดแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560 – 2564) ซึ่งมีวิสัยทัศน์ว่าประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต และมีพันธกิจในเรื่องของการสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกย่องค่านิยมในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล โดยมี 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต / ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกย่องเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต / ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย / ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก / ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต / และยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกย่องค่านิยมดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) ของประเทศไทย

นอกจากนี้ สำหรับกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นผู้รับผิดชอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ 2564 เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสแก่หน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (STRONG) ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต ครอบคลุมสาระวิชาหลักประกอบด้วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ความสะอาดไม่ทนต่อการทุจริต STRONG พอเพียงด้านทุจริต และพลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งการสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ จัดทำสื่อและมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในหน่วยงานและกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนเครือข่าย ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อให้ภาพรวมดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

การดำเนินการที่ผ่านมา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้มุ่งขับเคลื่อนและดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบข้างต้น โดยเฉพาะการป้องกันการทุจริตและการพัฒนากลไกและมาตรการเพื่อส่งเสริมองค์ความรู้และจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยในระยะต่อไป เพื่อสนองตอบต่อกฎหมาย นโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตข้างต้นและรักษาระดับ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการดำเนินการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สศช. จึงเน้นพัฒนาและยกระดับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในเชิงรุกให้ขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการป้องกันการทุจริตของ สศช. ในปีงบประมาณ 2564 โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ภาคทฤษฎี) ภายใต้โครงการเพิ่มการประเมินและยกระดับคุณธรรม จริยธรรมเพื่อต้านทุจริตในสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

2. รายละเอียดกิจกรรม

หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการฯ

2.1.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร สศช. ที่ผ่านการอบรมในหลักสูตรจิตพอเพียง STRONG NESDC ครอบคลุม เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อร่วมกันป้องกันหรือต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย ร่วมสร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป

2.1.2 เพื่อปลูกฝังและปรับฐานความคิดในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนสนับสนุนการป้องกันการทุจริต การปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา ความรับผิดชอบต่อสังคม การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต พัฒนาแนวคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานความคิดได้ และความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากการทุจริต ของบุคลากร สศช. เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการรักษาประโยชน์สาธารณะต่อไป

2.1.3 เพื่อพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ให้มีศักยภาพสูง มีความเป็นมืออาชีพ สามารถรับมือกับรูปแบบการทุจริตที่นับวันจะมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในองค์กร

2.2 กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรม

เจ้าหน้าที่และข้าราชการใหม่ ของ สศช. จำนวนประมาณ 70 คน

2.3 ระยะเวลาและสถานที่

ผ่านระบบการประชุมทางไกล (Zoom) ในช่วงสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในวันที่ 13 สิงหาคม 2564 และระหว่างวันที่ 24-27 สิงหาคม 2564

2.4 รูปแบบการดำเนินการ

2.4.1 ภาคทฤษฎี : จัดฝึกอบรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและจัดกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนการประเมินคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานใน สศช. โดยเฉพาะการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการปรับฐานความคิด มีฐานคิดในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนการป้องกันการทุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต และจัดกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายและจัดส่งบุคลากรของ สศช. ให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่จัดโดยองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

2.4.2 เมื่อได้เข้ารับการอบรมในภาคทฤษฎีเรียบร้อยแล้ว สำนักงานจะจัดกิจกรรมภาคลงพื้นที่ต่อไป โดยมุ่ง กิจกรรมการศึกษาข้อมูลต้นแบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บุคคลและชุมชนสะอาด ต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่างๆ

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.5.1 ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และบุคลากร สศช. เกิดการปรับเปลี่ยนฐานความคิดในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนการป้องกันการทุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต

2.5.2 ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และบุคลากร สศช. มีความซื่อสัตย์ รู้จักการป้องกันการทุจริต การปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา ความรับผิดชอบต่อสังคม และมีความตระหนักถึงผลกระทบจากการทุจริต คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในสังคมมากยิ่งขึ้น ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ด้านการป้องกันการทุจริต และสามารถขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.3 บุคลากรของ สปท. สศช. และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันการทุจริตภายในหน่วยงานภาครัฐมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสังคมไทย โดยรวบรวม ประมวล ศึกษา องค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันการทุจริตในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5.4 สังคมเกิดการพัฒนาเครือข่ายด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและเครือข่ายการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมในสังคมไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

2.6 ที่ปรึกษาโครงการ

2.6.1 นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ

2.6.2 นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

2.7 ผู้รับผิดชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานเลขาธิการ (บค. สลก.) และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (ในส่วนงานพัฒนาบุคลากร (พบ. กพร.))

3. สรุปสาระการจัดกิจกรรม

3.1 หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สคช (STRONG NESDC) : กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี) มีรายละเอียดตามกำหนดการ ดังนี้

วันที่ 13 สิงหาคม 2564

14.00 – 15.30 น. การอภิปรายเรื่อง ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี โดย นางสาวโซโนรส มูลสภา และนายณพพร วงศ์วิวัฒน์ คณะวิทยากรจิตอาสา 904

15.30 – 16.30 น. การบรรยายเรื่อง นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

วันที่ 24 สิงหาคม 2564

9.00 – 12.00 น. การบรรยายเรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและสิทธิประโยชน์พื้นฐานของข้าราชการพลเรือน โดย นางสาวบุญยาพร หาญยืนยงสกุล วิทยากรจากกรมบัญชีกลาง

วันที่ 25 สิงหาคม 2564

9.00 – 12.00 น. การบรรยายเรื่อง การคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมการประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริตและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน โดย นายกนต์ธร บัวงาม วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

วันที่ 26 สิงหาคม 2564

9.00 – 12.00 น. การบรรยายเรื่อง วินัยพื้นฐานข้าราชการและการพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดย นางสาวภา แผล่เมตตา วิทยากรจากสำนักงาน ก.พ.

วันที่ 27 สิงหาคม 2564

9.00 – 12.00 น. การอภิปราย เรื่องการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต โดย นายภิญโญยศ ม่วงสมมุข และ นายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร คณะวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

หมายเหตุ: กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

วันที่ 13 ธันวาคม 2564

3.2.1 การอภิปรายเรื่อง ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสาสู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี โดย นางสาว โชนโรส มูลสภา และนายนพพร วงศ์วิวัฒน์ คณะวิทยากรจิตอาสา 904

1) โครงการจิตอาสา ทำความดีด้วยหัวใจ ในพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 10)

1.1) พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้หน่วยงานราชการในพระองค์ 904 ร่วมกันจัดตั้ง**โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ** เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยพระราชทานจัดตั้งโครงการพระราชทาน และประชาชนจิตอาสา “**เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ**” ตลอดจนมีพระราชปณิธาน “เราจะสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” สะท้อนถึงพระราชปณิธานและพระราชหฤทัยอันแน่วแน่ในการทรงงานเพื่อจะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

1.2) ในระยะเริ่มแรก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชปณิธาน ในการบำเพ็ญประโยชน์พื้นที่ชุมชนโดยรอบพระราชวังดุสิตเป็นการทำความดีด้วยหัวใจถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ หน่วยทหารรักษาพระองค์ ข้าราชการบริพารในพระองค์ ร่วมกับประชาชนจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” ร่วมกันดูแลและพัฒนาพื้นที่จากชุมชนเล็กๆ รอบพระราชวังดุสิต ขยายสู่พื้นที่โดยรวมของประเทศในการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป โดยทำเป็นตัวอย่าง ทำจากเล็กไปหาใหญ่ ตลอดจนดูแลบ้านตนเองก่อนและพัฒนาไปสู่ส่วนรวม

1.3) การจัดทำโครงการจิตอาสาครั้งแรก เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2560 ณ โรงเรียนสุโขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เป็นกิจกรรมโครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 28 กรกฎาคม 2560 เชิญชวนประชาชนชาวไทยทั่วประเทศมาร่วมลงทะเบียนเป็นจิตอาสา และพระราชทาน หมวกสีฟ้า ผ้าพันคอประชาชนจิตอาสาพระราชทาน โดยยึดหลักการทำงานของจิตอาสา ได้แก่ ทำงานอย่างรวดเร็ว ทำงานเชิงรุก ทำงานแบบมีความสุข และทำงานอย่างมีส่วนร่วมในงานและแผนงาน

2) ความหมายของ “จิตอาสา”

2.1) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ “จิตอาสา” ดังนี้

“จิต” เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก

“อาสา” เป็นคำกริยา หมายถึง เสนอตัวเข้ารับทำ

“จิตอาสา” จึงหมายถึง จิตแห่งการให้ความdingามทั้งปวงแก่เพื่อนมนุษย์ โดยเต็มใจ สมัครใจ อิ่มใจ ขาบซึ่งใจ ปิติสุข ที่พร้อมจะเสียสละเวลา แรงกาย แรงสติปัญญา เพื่อสาธารณะประโยชน์ในการทำกิจกรรมหรือสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น เป็นจิตที่ไม่นิ่งดูตาย เมื่อพบเห็นปัญหาหรือความทุกข์ยากที่เกิดขึ้นกับผู้อื่น เป็นจิตที่มีความสุข เมื่อได้ทำความดี และเห็นหน้าตาเปลี่ยนเป็นรอยยิ้ม เป็นจิตที่เปี่ยมด้วย “บุญ” คือความสงบ เยือกเย็น และพลังแห่งความดี อีกทั้งยังช่วยลด “อัตรานา” หรือความเป็นตัวตนของตนเองลงได้

2.2) ความแตกต่างของคำจำกัดความ

จิตอาสา หรือจิตแห่งการเสียสละเปรียบเสมือนยาวิเศษ ที่ช่วยลดอาการของโรคเห็นแก่ตัว อีกทั้งยังลดทอนตัวตนหรืออัตรานาของคนเราลงได้เป็นอย่างดี

จิตสาธารณะ คือ การตระหนักรู้ตน ที่จะทำสิ่งใดเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ลดปัญหาในสังคม

อาสาสมัคร เป็นงานที่เกิดจากผู้ที่มีจิตอาสา ทำเพื่อส่วนรวม เป็นผู้ทีเอื้อเพื่อเสียสละ เวลา แรงกาย แรงใจ แรงปัจจัยเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น หรือสังคมให้เกิดประโยชน์และความสุขเพิ่มมากขึ้น

2.3) ความหมายของจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” หมายถึงประชาชนทุกหมู่เหล่าทั้งในและต่างประเทศที่สมัครใจช่วยเหลือผู้อื่น ยอมเสียสละเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการทำงานที่เป็นสาธารณประโยชน์ โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

3) หลักธรรมของจิตอาสา

การเป็นอาสาสมัครจะต้องมีการสื่อสารที่ดีมีมโนธรรม คิดดี คิดทางบวก มีปิยวาจา ฝึกขอบคุณ ฝึกแสดงความยินดี ฝึกให้กำลังใจ ฝึกชื่นชมผู้ที่มีจิตอาสา หรือจิตสาธารณะ โดยยึดหลักธรรมในการปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1) พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมเพื่อให้ตนดำรงชีวิตต่อผู้อื่น สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ประกอบด้วย

3.1.1) เมตตา คือ ความรักใคร่ปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีความสุข

3.1.2) กรุณา คือ ความสงสาร ความเห็นใจ ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

3.1.3) มุทิตา คือ ความยินดีที่ผู้อื่นมีความสุข

3.1.4) อุเบกขา คือ ความวางใจเป็นกลาง วางเฉยไม่ลำเอียง

3.2) สังคหวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน (ต่อตนเอง) ประกอบด้วย

3.2.1) ทาน คือ การให้ การเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

3.2.2) ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำอันไพเราะ สุภาพอ่อนหวาน ไม่พูดหยาบคายก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ถูกกาลเทศะ พูดดีต่อกัน

3.2.3) อตถจริยา คือ การทำดีประพฤติดี เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

3.2.4) สมานัตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ โดยประพฤติตัวให้มีความเสมอต้นเสมอปลาย วางตัวดีต่อกัน

นอกจากนี้ กระบวนการจิตอาสาช่วยให้เราเข้าใจในตัวเรา เห็นจุดแข็งและข้อจำกัดในตัวเรา พาเราไปทำสิ่งที่ปกติเราไม่ค่อยได้ทำ ขยายคอมฟอร์ตโซนของเรา มนุษย์เราจะเรียนรู้ได้มาก เวลาที่ออกจากคอมฟอร์ตโซน

4) โครงการจิตอาสาพระราชทาน ตามพระราชโบาย แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

4.1) จิตอาสาพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน การประอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข เช่น งานประดิษฐ์และเผยแพร่งานศิลปาชีพ กิจกรรมการแสดงดนตรีบริเวณพระลานพระราชวัง ช่วยงานประชาสัมพันธ์ ดูแลต้อนรับประชาชนที่เข้ามาร่วมกิจกรรมต่างๆ ช่วยอำนวยความสะดวกด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพภาพ เป็นต้น

4.2) จิตอาสาภัยพิบัติ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าตรวจเตือนและเตรียมการรองรับภัยพิบัติทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และเกิดจากสาเหตุอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวมและการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น

4.3) จิตอาสาเฉพาะกิจ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ให้ปฏิบัติในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จในโอกาสต่างๆ เป็นการใช้กำลังพลจิตอาสาร่วมปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน รวมทั้งการเตรียมการ การเตรียมสถานที่และการฟื้นฟูสถานที่ภายหลังการปฏิบัติในพระราชพิธีและการเสด็จฯ นั้นๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เช่น งานรักษาความปลอดภัยและจราจร แพทย์และสาธารณสุข การขนส่ง นิทรรศการและพิธีการ บริการและส่งกำลังบำรุง โยธา/สถานที่ รวมทั้งโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ อาทิ การพัฒนาลำน้ำ ลำคลองและคุณภาพชีวิตของชุมชนริมน้ำ / การผลิตชุดพลังงานทดแทนด้วยโซลาร์เซลล์ เพื่อเป็นไฟฟ้าฉุกเฉินให้ประชาชน / การผลิตเครื่องกรองฝุ่นละอองและมลพิษในอากาศ / การลดและการคัดแยกขยะของชุมชน / การนำนวัตกรรมไปจัดการกับวัชพืช และผักขwaเพื่อสร้างรายได้ / การปรับปรุง หรือเพิ่มสวนหย่อมสวนสาธารณะให้แก่ชุมชน / โครงการปลูกต้นไม้สวยงามริมเส้นทางของแต่ละจังหวัด เป็นต้น

5) การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสาสู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี

วิทยาการจิตอาสาพระราชทาน 904 (นางสาวโซโนรส มูลสภา) ได้เล่าประสบการณ์การทำงาน ณ สศช. เป็นเวลามากกว่า 10 ปี เกี่ยวกับประเด็นการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเป็นข้าราชการที่ดี สรุปได้ ดังนี้

5.1) ทำงานด้วยเหตุตามหลักวิชาการ ถูกต้องตามกฎหมาย (มีหลักวิชาการอ้างอิงและถูกกฎหมาย ตรวจสอบได้)

5.2) การมีส่วนร่วม (การทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้คนอื่นร่วมคิดร่วมตัดสินใจ รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น)

5.3) หลักคุณธรรม (มีความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส มีมานะ อดทน เสียสละ ทั้งต่อตนเองและผู้สอื่น)

5.4) ความคุ้มค่า (การปฏิบัติงานส่วนตัว การวิเคราะห์ให้เห็นต่อโครงการ ข้อเสนอต่างๆ)

5.5) ความรับผิดชอบ (ต่องาน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการจากงานที่แต่ละคน ปฏิบัติ)

5.6) ศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองเสมอ (อ่าน ฟัง หมั่นหาความรู้ ถกเถียง เพื่อเรียนรู้ อบรมหลักสูตรต่างๆ และทำกิจกรรมกลุ่มกับเพื่อนๆ)

6) กิจกรรมจิตอาสาสู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี

วิทยาการได้ร่วมกับเพื่อนๆ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ ภายใน สศช. และเครือข่าย ภายนอก (เครือข่าย Community X Covid) จัดกิจกรรมจิตอาสาสู่การปฏิบัติ คือ “โครงการเปิดครัวปันข้าว” ตั้งแต่วันที่ 29 กรกฎาคม 2564 สรุปได้ ดังนี้

6.1) จุดเริ่มต้นของ “โครงการเปิดครัวปันข้าว” เพื่อช่วยเหลือร้านค้าภายใน โรงอาหาร สศช. (สภาพัฒน์) ให้มีรายได้สำหรับการดำรงชีพ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 2019 ที่ทวีความรุนแรงขึ้น ทาง “สภาพัฒน์” จึงกำหนดให้โรงอาหารหยุดให้บริการชั่วคราว เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาด นับตั้งแต่ช่วงต้นเดือนเมษายนเป็นต้นมา ส่งผลให้ร้านค้าที่อยู่ภายในโรงอาหาร สศช. ขาดรายได้หลัก ทำให้การดำรงชีวิตเป็นไปอย่างยากลำบาก โดยยังไม่มีกำหนดเวลาที่แน่ชัดว่าโรงอาหารจะสามารถเปิดได้ตามปกติตอนไหน และสถานการณ์การแพร่ระบาดจะสิ้นสุดลงเมื่อใด

6.2) วัตถุประสงค์ของโครงการ (1) เพื่อช่วยเหลือร้านค้าภายในโรงอาหารของสภาพัฒน์ที่ขาดรายได้ในช่วงที่โรงอาหารต้องปิดลง ตามนโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด 2019 และ (2) เพื่อช่วยเหลือชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด ผ่านการบริจาคข้าวกล่อง โดยในระยะแรกจะมุ่งเน้นชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงสภาพัฒน์ (ชุมชนตลาดนางเลิ้ง)

6.3) ทีมงานของโครงการ ได้แก่ ประชาคม สศช. และอื่นๆ ได้ระดมทุนสนับสนุนและรายงานผลการใช้จ่าย ตลอดจนประสานงานร้านค้าภายในโรงอาหาร ทำอาหารส่งข้าวกล่อง 200 กล่องต่อวัน และส่งต่อให้เครือข่าย Community X Covid เพื่อส่งอาหารให้ชุมชนโดยรอบสภาพัฒน์ต่อไป

6.4) เงินทุนการดำเนินโครงการ ในระยะแรกๆ ได้รับบริจาคจากประชาคม สศช. เป็นหลัก ศิษย์เก่า สศช. และข้าราชการเกษียณ โดย ณ ปัจจุบัน (ณ วันที่ 18 สิงหาคม 2564) มีจำนวนเงินจากการระดมทุนทั้งสิ้น 352,833 บาท

6.5) ช่องทางการระดมทุนและให้การสนับสนุน สามารถร่วมสนับสนุนได้ที่บัญชีออมทรัพย์เลขที่ 104-1-276-690 (นายกิตติศักดิ์ โมทย์วาริศรี) ธนาคารกสิกรไทย เพื่อเป็นทุนสำหรับสนับสนุนการดำเนินการโครงการนี้ โดยรายรับและรายจ่ายของโครงการ เปิดครัวปันข้าวจะเผยแพร่ให้ประชาคม สศช. เป็นประจำทุกสัปดาห์ ผ่านทาง Facebook โครงการฯ

6.6) การให้ความสนับสนุนในระยะต่อไปและการขอความร่วมมือจากน้องๆ น้องๆ ข้าราชการใหม่ สามารถให้ความสนับสนุนได้ ดังนี้ การให้ความสนับสนุนและบริจาคของที่จำเป็น รถชนข้าวกล่อง แรงงานชนข้าวกล่อง การให้ความสนับสนุนน้ำดื่ม/ของกิน รวมทั้งช่วยประชาสัมพันธ์ เชิญชวนเครือข่ายและเพื่อนๆ มาร่วมในโครงการฯ

6.7) คติในการทำงานจิตอาสาสู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี ได้แก่ “เมื่อเราช่วยคนอื่น เรามักคิดว่า เราช่วยคนอื่น แต่เมื่อพิจารณาเนื้อแท้แล้วเราช่วยตัวเราเองต่างหาก ช่วยบำบัดจิตใจไม่ให้ล้มสลายในสถานการณ์ที่ย่ำแย่ ช่วยเยียวยาความรู้สึก ว่าเรายังมีอะไรทำที่เป็นประโยชน์ต่อคนอื่นต่อสังคม”

3.2.2 การบรรยาย เรื่อง นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย นางสาว
จินนักรุญ โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สรุปได้ ดังนี้

1) ที่มาของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สืบเนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เรียกว่า “วิกฤตการณ์ฟองสบู่แตก” เมื่อปี พ.ศ. 2540 ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนทั้งในระดับครัวเรือน ระดับชุมชน ระดับสังคม และระดับประเทศ ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนหนึ่ง คือ การพัฒนาภายในประเทศที่ขาดความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ประเทศมีความเปราะบางและไม่สามารถรับมือกับสถานการณ์ความผันผวนจากปัจจัยภายนอกประเทศได้ อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาดังกล่าว แม้ประเทศไทยจะประสบภาวะวิกฤติ แต่ประเทศยังคงมีทรัพยากรสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำมาเป็นปัจจัยในการแก้ปัญหาดังกล่าวได้ แต่ประชาชนส่วนใหญ่รวมทั้งภาคเอกชนยังมีความไม่มั่นใจในเสถียรภาพของประเทศ ดังนั้น ประเทศไทยในช่วงเวลาดังกล่าวจึงเกิดความตึงเครียดอย่างชัดเจน

แม้ประเทศไทยจะเกิดวิกฤตการณ์ข้างต้น รัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) ทรงตรัสให้กำลังใจทุกภาคส่วน พร้อมได้พระราชทานหลักคิดว่า ประเทศไทยยังสามารถอยู่รอดได้แม้จะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ต่างๆ หากปรับวิธีการดำเนินชีวิต การปฏิบัติตน และการทำงานด้านการพัฒนา ตามแนวคิด “เศรษฐกิจพอเพียง”

ในปี 2542 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการวางแผนของประเทศ ตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดดังกล่าว จึงได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จากสาขาต่างๆ มาร่วมกันพิจารณากลับกรองพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า รัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) ในโอกาสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ เศรษฐกิจพอเพียง และสรุปเป็นนิยามความหมาย “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” จากนั้น สศช. ได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำบทความเกี่ยวกับความหมายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังกล่าวไปเผยแพร่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีความเข้าใจในหลักปรัชญาฯ และใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไข และโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ตามที่ขอพระมหากรุณา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 หลังจากนั้น สศช. ได้อัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทาง ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) รวมทั้งได้เสริมสร้างความเข้าใจไปยังภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าและน้อมนำไป ประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตต่อไป

- 1. ความชอบปรมาณ มีเหตุผล กุณิสังกันณิสี
- 2. พนาสกอนา
- 3. ความรู้ ความมองเห็นรอบ รวดเร็ว
- 4. คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต
- 5. ความเพียร ความอดทน มีดี

พ.ศ. 2542 ๑๒๖. ให้ตั้งศูนย์ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจและสาขาอื่น ๆ มาช่วยกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อมาจัดในแบบพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑ โดยให้จัดให้เป็นความเรียง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย โดยทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทานและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำบทความนี้ทรงแก้ไขแล้วไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของคสช. และพุดำเนินชีวิตจริง ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป

2) ความหมายและองค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นับเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปในทางสายกลางที่เหมาะสมสอดคล้องกับวิถีความเป็นอยู่อันเรียบง่ายของคนไทย ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศได้ โดยผลลัพธ์สุดท้ายจากการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้นั้น คือ ประเทศชาติมีการพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และพร้อมปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนในระดับประชาชนก็จะสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดความสมดุลระหว่างรายจ่ายและรายรับ รวมทั้งระหว่างเวลาเพื่อทำงานและชีวิตครอบครัว ซึ่งสิ่งดังกล่าวจะนำไปสู่ความสุขยั่งยืนของสถาบันครอบครัว โดยปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีองค์ประกอบสำคัญ (3 ห่วง) ดังนี้

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นและเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ในลักษณะที่ “ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป” และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจ ดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่ดีงาม รวมทั้งนึกถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถ่วงถ่วงโดยคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

- **ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว** หมายถึง การเตรียมตัว ให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมเพื่อให้อาจปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญเพื่อให้เกิดความพอประมาณ มีการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว นั้น ต้องอาศัยทั้งเงื่อนไขคุณธรรม และเงื่อนไขความรู้ เป็นพื้นฐาน ดังนี้

- **เงื่อนไขคุณธรรม** เป็นเงื่อนไขที่เสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีความซื่อสัตย์สุจริต รู้รัก สามัคคี ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ และรู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น รวมทั้งเป็นเงื่อนไขที่ทำให้ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน มีความเพียร มีสติ และปัญญา มีการบริหารจัดการการใช้ชีวิตที่เหมาะสม

- **เงื่อนไขความรู้** เป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความรอบรู้ รอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้วางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน หรือเรียกได้ว่าเป็นการนำหลักวิชามาเป็นพื้นฐานในการทำงานและการดำรงชีวิต

3) ความเชื่อมโยงระหว่าง “หลักการทรงงาน” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ในหลวงรัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“หลักการทรงงาน” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ รัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) ทั้ง 27 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบหลักของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยิ่งหลักการทรงงานข้อ 19 เศรษฐกิจพอเพียง ที่ระบุว่า เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักความคิดที่จะดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำชีวิตไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน เสมือนเป็นการวางฐานรากของตัวอาคาร ทั้งนี้ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้นำเสนอ“หลักการทรงงาน” ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ในหลวงรัชกาลที่ 9 (พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร) ทั้ง 27 ข้อ สรุปได้ดังนี้

3.1) ชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน ทรงมีพระราชดำรัส เรื่อง ความชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา เพราะเห็นว่า หากคนไทยทุกคนได้ร่วมมือกันช่วยชาติ พัฒนาชาติด้วยความชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกันแล้ว ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

3.2) อ่อนน้อม ถ่อมตน การอ่อนน้อม ถ่อมตน เป็นคุณสมบัติที่ทุกคนพึงมีพึงปฏิบัติให้เป็นปกติวิสัยซึ่งทำให้สังคมมีความสมานสมานฉันท์ หลักการในข้อนี้ ทรงปฏิบัติให้เห็นมาโดยตลอด ทรงอ่อนน้อมมาก เวลาที่เสด็จฯ ไปเยี่ยมราษฎร ทรงโน้มพระวรกายไปหาประชาชนคุกเข่าหน้าประชาชน ถามทุกข์สุข ปรีกษาหารือเป็นชั่วโมงๆ ประชาชนนั่งพับเพียบ พระองค์ท่านก็ทรงทรุดพระวรกายนั่งพับเพียบบนพื้นเดียวกัน

3.3) ความเพียร ความเพียรเป็นคุณสมบัติที่จะทำให้งานสำเร็จ ต้องมีความมุ่งมั่น โดยเฉพาะการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทรงปฏิบัติให้เห็นโดยทรงเรือใบจากวังไกลกังวลข้ามอ่าวไทยขึ้นฝั่งที่สตูล ทรงใช้เวลาเดินทาง 17 ชั่วโมงบนเรือขนาดยาวเพียง 13 ฟุต ลำเรือแคบ ๆ ทรงแสดงให้เห็นถึงการใช้ความเพียรในการทำงานให้สำเร็จ

3.4) รู้ รัก สามัคคี “รู้ รัก สามัคคี” เป็นพระราชดำรัส ที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

3.5) ทำเรื่อย ๆ ทำแบบสังขทาน ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศชาติเกิดขึ้นอย่างไม่รู้จบ จำเป็นต้องทุ่มเทกำลังความสามารถเข้าไปแก้ไข จะหยุดการทำงานไม่ได้ จึงต้องทำเรื่อย ๆ ไม่สามารถหยุดงานช่วยเหลือประชาชนได้ โดยพระองค์ทรงงานมาตลอด “หลักสังขทาน” มีความหมายคือ “ให้เพื่อให้” เป็นการให้โดยไม่เลือก ไม่หวังผลตอบแทน และไม่เลือกปฏิบัติ

3.6) มีความสุขในการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่น ความสุขเป็นเรื่องของการทำประโยชน์ให้เกิดขึ้น ซึ่งความสุขที่แท้จริง คือ การทำประโยชน์ให้ผู้อื่น มิใช่ทำให้ตนเองเพียงเท่านั้น ต้องสร้างประโยชน์กับคนอื่น เมื่อคนอื่นมีความสุขแล้วเราก็มีความสุขด้วย โดยความสุขของผู้อื่น คือความสุขส่วนรวมนั่นเอง เราต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ส่วนตน

3.7) ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างผู้รู้จริง การที่พระเจ้าราชทานโครงการใดโครงการหนึ่งจะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร และแผนที่ ตลอดจนสอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และประชาชนในพื้นที่ที่ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง รวมทั้งศึกษาตรวจสอบและทอดพระเนตรในพื้นที่จริง เพื่อที่พระเจ้าราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องรวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

3.8) ระเบิดจากข้างใน ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ดังพระราชดำรัสว่า “ระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรือตั้งตัว อย่าให้โดยที่ผู้รับยังไม่พร้อมที่จะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

3.9) ทำตามลำดับขั้น ในการทรงงานพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งจำเป็นที่สุดของประชาชนก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่น ๆ ต่อไป จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขไปทีละขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ

3.10) ภูมิสังคม การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน และใช้หลักในการปรับตัวให้อยู่กับธรรมชาติให้ได้

3.11) องค์กรรวม ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง อย่างครบวงจร ทรงเรียกวิธีนี้ว่า องค์กรรวม (Holistic) หมายถึง การมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นแบบบูรณาการ และกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง โดยพิจารณาครบทุกด้านของปัญหา พร้อมแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยงกันเป็นระบบ

3.12) ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด ในเรื่องของความประหยัดนี้ ประชาชนชาวไทยทราบกันดีว่าเรื่องส่วนพระองค์ทรงประหยัดมากดังที่เราเคยเห็นว่า หลอดยาสีพระทนต์นั้น ทรงใช้อย่างคุ้มค่าอย่างไร หรือฉลองพระองค์แต่ละองค์ทรงใช้อยู่เป็นเวลานาน

3.13) ขาดทุนคือกำไร การพัฒนาเพื่อการอยู่ดีกินดีของประชาชนนั้น อย่างนึกหวังกำไรหรือผลตอบแทนแต่อย่างเดียว ทำอะไรต้องลงทุนลงแรงและปัจจัยบางอย่างเสียก่อนเพื่อสร้างผลกำไรในอนาคต คือ ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

3.14) ปลูกป่าในใจคน ป่าไม้เป็นปัจจัยสำคัญของชีวิตมนุษย์ หากไม่มีการปลูกจิตสำนึกในการรักษาป่าไม้ให้กับทุกคนแล้ว จะทำให้การดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นไปด้วยความยากลำบาก เจ้าหน้าที่ของรัฐดูแลรักษาป่าไม้ด้วยหน้าที่พึงกระทำ แต่ชาวบ้านจะสามารถดูแลและหวงแหนป่าไม้ด้วยจิตสำนึกเพื่อรักษาปัจจัยแห่งชีวิตของตนเอง

3.15) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิดกับธรรมชาติ ทรงมองเห็นถึงปัญหาของธรรมชาติได้อย่างละเอียด หากเราต้องการแก้ไขปัญหาด้านธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นการบำบัดน้ำเสีย ด้วยการใช้น้ำดีไล่น้ำเสีย โดยอาศัยหลักแรงโน้มถ่วงตามธรรมชาติ (Gravity Flow)

3.16) อธรรมปราบอธรรม ทรงนำความจริงในเรื่องความเป็นไปแห่งธรรมชาติ และกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวปฏิบัติที่สำคัญในการแก้ปัญหาและเปลี่ยนแปลงสภาพที่ไม่ปกติให้เข้าสู่ภาวะปกติ ทรงคิดค้นวิธีบำบัดน้ำเสียโดยใช้ผักตบชวาดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ และเป็นที่มาของ “อธรรมปราบอธรรม”

3.17) ประโยชน์ส่วนรวม ทรงเห็นว่าการทำทุกอย่างของเรานั้นมีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ทุก ๆ ประการให้บริสุทธิ์ อย่างเต็มกำลังสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ ทั้งนี้ การปฏิบัติพระราชกรณียกิจและการพระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาและช่วยเหลือพสกนิกรทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

3.18) การพึ่งตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในเบื้องต้นเป็นการแก้ไข ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้ประชาชนมีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ และขั้นตอนต่อไปคือ การพัฒนาให้ ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อม สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.19) เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักความคิดที่จะดำเนินการเรื่อง ต่าง ๆ เพื่อนำชีวิตไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน เสมือนเป็นการวางฐานรากของตัวอาคาร

3.20) เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา คำว่า “เข้าใจ” หมายถึง เข้าใจปัญหา เข้าใจหนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้ ผู้รับเสียก่อน ให้เข้าใจซึ่งกันและกัน คำว่า “เข้าถึง” หมายถึง เมื่อเข้าใจระหว่างกันทุกประการครบถ้วนแล้ว ต้องเข้าถึงการกระทำ สร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีร่วมจิตร่วมใจของผู้ปฏิบัติงาน คำว่า “พัฒนา” หมายถึง เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว เข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบที่ติดลบต่อ ระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง หากแต่นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

3.21) แก้ปัญหาที่จุดเล็ก คือ การคิดแบบภาพรวม (Macro) และเริ่มลงมือทำจาก ส่วนย่อย (Micro) ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ไขปัญหของพระองค์จะเริ่มจาก จุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม

3.22) ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย การพัฒนาตามแนวพระราชดำรินี้ลักษณะของการ พัฒนาที่อนุโลม และรวมขอมกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสภาพของสังคมจิตวิทยาแห่งชุมชน

3.23) การมีส่วนร่วม ในการทรงงานพระองค์ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย ทั้ง ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรือที่เรียกประชาพิจารณ์เพื่อรับทราบปัญหาและ ความต้องการของประชาชน โดยให้อาประชาชนในพื้นที่เป็น “ครู”

3.24) พออยู่พอกิน ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงขยับขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป การดำเนินชีวิตให้พออยู่พอกินนั้น ต้องมีทรัพยากรให้ เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ต้องอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ หาก ขาดแคลนจะทำให้ไม่เพียงพอ อดอยาก ไม่มั่นคงในชีวิต จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นทุกวันแต่ทรัพยากรลดลง ภาวะขาดแคลนย่อมเกิดขึ้น ทรงแก้ไขปัญหาด้านเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงฟื้นฟูและรักษาความ สมดุลของทรัพยากรธรรมชาติที่เสียไปเพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น เพราะเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตของมนุษย์

3.25) บริการรวมที่จุดเดียว การบริการรวมที่จุดเดียวสำหรับเกษตรกรเป็นรูปแบบ การบริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Services ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของ ประเทศไทย เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่จะมาขอใช้บริการ จะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยทรงให้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นต้นแบบในการบริการรวมที่จุดเดียว ซึ่งมีหน่วยงาน ราชการต่าง ๆ มาร่วมดำเนินการและให้บริการประชาชน ณ ที่แห่งเดียว

3.26) ร่าเริง รื่นเริง คึกคัก ครึกครื้น กระฉับกระเฉง มีพลัง เป็นปัจจัยของการ ทำงานที่มีประสิทธิภาพ การทำงานให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพต้องอาศัยจิตใจเป็นเรื่องสำคัญ ต้องสร้าง บรรยากาศรอบตัวให้มีความสุข ไม่เครียด ทรงมีพระราชดำรัสว่า ทำงานต้องสนุกกับงาน มิฉะนั้นเราจะเบื่อ และหยุดทำงานในระยะต่อมา ดังนั้น ปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คือ ร่าเริง รื่นเริง คึกคัก ครึกครื้น

3.27) ชัยชนะของการพัฒนาการแก้ไขปัญหาคือชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเหมือนการเข้าสู่สงครามที่ไม่ได้ใช้อาวุธในการแก้ไขปัญห แต่ใช้การพัฒนา เป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาดังกล่าว และ ทุกครั้งที่สามารถแก้ไขปัญหาก็สำเร็จ จึงถือเป็นการได้รับชัยชนะโดยการพัฒนา

4) การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

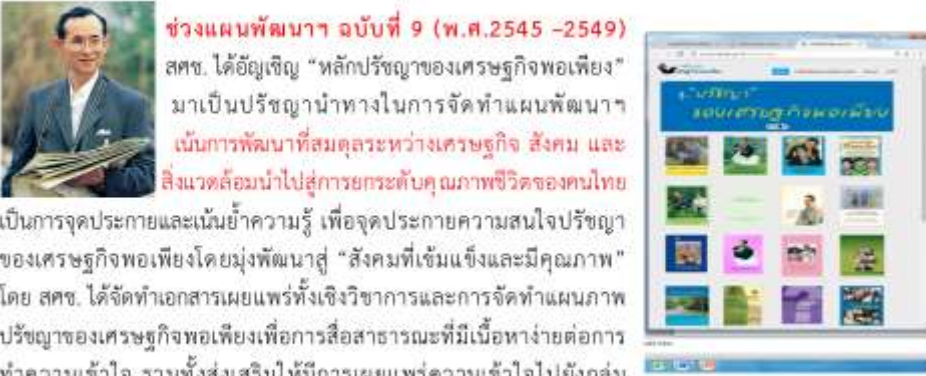
ในระยะแรกที่ สศช. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคส่วนต่าง ๆ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิต และในการทำงานนั้น พบว่า ภาคส่วนต่าง ๆ มีความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาดังกล่าวในมุมมองที่แตกต่างกันตามความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ ดังนั้น จึงมีประเด็นสงสัยว่า ประชาชนระดับครัวเรือน และบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ เช่น ข้าราชการในหน่วยงานรัฐ ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจ จะนำปรัชญาดังกล่าวไปปฏิบัติได้อย่างไร และมีกรณีตัวอย่างในการนำไปปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุนี้ สศช. จึงตระหนักถึงปัญหาและจัดทำข้อมูลเพื่อสื่อสารกับประชาชนในทุกภาคส่วนให้เข้าใจร่วมกัน ผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์และเวทีการประชุมสัมมนาต่าง ๆ

สาระสำคัญที่ สศช. ต้องการสร้างความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่าง ๆ สรุปได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดที่ไม่ได้กำหนดรูปแบบการลงมือปฏิบัติที่ตายตัว และไม่มีสูตรสำเร็จสำหรับทุกคน ทุกกรณี การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะการดำรงชีวิตของคนแต่ละคน หรือขึ้นอยู่กับภารกิจหลักของแต่ละองค์กร ซึ่งแต่ละคนและแต่ละองค์กรสามารถนำสาระหลักของแต่ละองค์ประกอบ (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) ไปพิจารณาและปรับใช้ให้เข้ากับลักษณะการดำรงชีวิต หรือกับภารกิจหลักของแต่ละองค์กรตามความเหมาะสม

5) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การวางแผนพัฒนาประเทศ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 –2549) สศช. ได้อัญเชิญ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับดังกล่าว โดยเน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ซึ่งนับเป็นการจุดประกายและเน้นย้ำความรู้ เพื่อจุดประกายความสนใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ” โดย สศช. ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ทั้งเชิงวิชาการและการจัดทำแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการสื่อสารณะที่มีเนื้อหาง่ายต่อการทำความเข้าใจ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความเข้าใจไปยังกลุ่มบุคคลต่างๆ อีกด้วย

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การพัฒนา

ช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545 –2549)
สศช. ได้อัญเชิญ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการจัดทำแผนพัฒนาฯ
เน้นการพัฒนาที่สมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย
เป็นการจุดประกายและเน้นย้ำความรู้ เพื่อจุดประกายความสนใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่เข้มแข็งและมีคุณภาพ” โดย สศช. ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ทั้งเชิงวิชาการและการจัดทำแผนภาพปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการสื่อสารณะที่มีเนื้อหาง่ายต่อการทำความเข้าใจ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ความเข้าใจไปยังกลุ่มบุคคลต่าง ๆ อีกด้วย

6) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การขับเคลื่อนเชิงพื้นที่

ตัวอย่างของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ เช่น การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีสาระสำคัญ ดังนี้

ภารกิจหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการร่วมกันตามภารกิจต่าง ๆ จากพื้นที่ภายในสู่พื้นที่ภายนอก โดยเริ่มจากการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบร่วมกัน ขยายผลสู่การผลักดันให้เกิด “วนเกษตร” ให้คนอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน จากนั้นมีการส่งเสริมอาชีพให้คนที่อยู่รอบศูนย์ ฯ สามารถพึ่งพาตนเองได้ จากนั้นขยายการพัฒนาสู่ระดับจังหวัด จนนำไปสู่รูปแบบการพัฒนาที่เรียกว่า การบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Services)

7) ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และช่วงการถาม-ตอบ

7.1 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ : การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงาน 27 ข้อ สำหรับการทำงานของเจ้าหน้าที่ สศช.

รศช.จินางค์กูร วิทยากรได้กล่าวถึงประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงาน 27 ข้อ สำหรับการทำงานของเจ้าหน้าที่ สศช. สรุปสาระสำคัญ มีดังนี้

1) องค์ประกอบทั้งหมดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการทรงงานทั้ง 27 ข้อ สำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ สศช. ทั้งนี้ ภารกิจหลักของ สศช. คือ การคิดวิเคราะห์เหตุการณ์และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ แล้วนำหลักวิชาการรวมทั้งหลักกฎหมายต่าง ๆ มาเป็นหลักในการวิเคราะห์เพื่อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาในระดับภาพรวม การทำงานลักษณะดังกล่าว ต้องอาศัย “ความกล้าคิด กล้าทำ” บนพื้นฐานของความรู้ หลักวิชา หลักกฎหมาย ความรอบคอบ ความอดทน และมีคุณธรรมในการทำงาน เพื่อป้องกันความเสียหายมิให้เกิดความเสียหายต่อตนเองและสำนักงาน ในลักษณะ “ผู้ริเริ่ม” ไม่ใช่ “นักลอกเลียนแบบ” ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ สศช. จึงต้องนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงานทั้ง 27 ข้อ มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อให้ผลงานมีความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

2) ตัวอย่างการประยุกต์ใช้ เช่น การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานข้อ 2 ด้วยการแสดงความอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่ คนรอบข้าง เพื่อนร่วมงาน รวมทั้งผู้มาติดต่องาน จะช่วยให้บรรยากาศรอบตัวมีความเป็นมิตร และทำให้การทำงานสำเร็จราบรื่น รวมทั้งการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการดำเนินชีวิตและทำงานบนทางสายกลาง ย่อมทำให้เกิดการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีความรอบคอบ ลดความเสี่ยง และบรรลุเป้าหมายในการดำเนินชีวิตและทำงานในที่สุด

7.2 ประเด็นถาม-ตอบ :

1) หลักการทรงงานข้อใด หรือองค์ประกอบใดในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถน้อมนำและปรับใช้กับแต่ละคนได้

ความเห็นที่ 1 จากผู้เข้าร่วมกิจกรรม หลักการทรงงานที่ควรนำมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและการทำงาน ได้แก่ ข้อ 1 ความซื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจ ข้อ 2 ความอ่อนน้อมถ่อมตน ข้อ 12 ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด เป็นต้น ส่วนการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้นั้น อาจเริ่มจากการนำเงื่อนไขความรู้ จะเป็นปัจจัยหลักในการทำงานใน สศช. เพื่อให้เป็นไป ความวัฒนธรรมองค์กรและพันธกิจของ สศช.

2) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ที่เน้นการสร้างผลประโยชน์สูงสุด (Profit Maximization) มีความไม่สอดคล้องกันในทางปฏิบัติหรือไม่

ความเห็น รศช.จินางค์กูร หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็น “วิธีการสำคัญ” ของการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างบนพื้นฐานของ “ความสมดุล ยั่งยืน และมั่นคง” หากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจมุ่งสร้างผลประโยชน์สูงสุด (Profit Maximization) เพียงอย่างเดียว ย่อมทำให้เกิดความไม่สมดุลในการใช้ทรัพยากร รวมทั้งเกิดผลกระทบทางลบด้านสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ดังนั้น หากนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ แม้ผู้ประกอบการอาจได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าเป้าหมาย แต่ก็ยังคงเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการพัฒนาประเทศที่ช่วยสร้าง “ความสมดุล ยั่งยืน และมั่นคง” ให้แก่สังคม และประเทศชาติได้ โดยการดำเนินการดังกล่าวย่อมส่งผลย้อนกลับไปสู่ผู้ประกอบการที่สามารถประกอบกิจการได้ต่อเนื่องต่อไป

3) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals (SDGs)) และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความเชื่อมโยงกันอย่างไร¹

ความเห็น รศช.จินางค์กูร ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรพระราชทานแก่สังคมไทยตั้งแต่พุทธศักราช 2517 เป้าหมายสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งสู่ “ความสุข” และ “ประโยชน์สุข” ของประชาชนและสังคม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ห่วง ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว) และ 2 เงื่อนไข (ได้แก่ เงื่อนไขคุณธรรมและเงื่อนไขความรู้) ทั้งนี้ การจะบรรลุสู่ความสุขและประโยชน์สุข คือมิติต่าง ๆ ของชีวิตและสังคมมีความสุข สงบและสมดุล และพร้อมรับ กับความเปลี่ยนแปลง มติที่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญคือ มิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

ขณะที่ เป้าหมาย SDGs เป็นเป้าหมายการพัฒนาระดับโลก ที่นำเสนอ โดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations) มีระยะเวลา 15 ปี เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 2559 – 2573 โดยประเทศสมาชิก 193 ประเทศ ได้ลงนามรับรองวาระการพัฒนา 2030 (Agenda 2030) ในวันที่ 25 กันยายน 2558 เป้าหมาย SDGs มีทั้งหมด 17 ข้อ ครอบคลุมมิติสังคม (People) เศรษฐกิจ (Prosperity) สิ่งแวดล้อม (Planet) สันติภาพ (Peace) และหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ซึ่งสอดคล้องกับสามเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainability) คือ ด้านสังคม (People) สิ่งแวดล้อม (Planet) และ Profit (ผลกำไร) จุดเน้นที่สำคัญของ เป้าหมาย SDGs คือ การมุ่งที่จะกำจัดความยากจนในทุกมิติ ลดความเหลื่อมล้ำทั้งในประเทศและต่างประเทศ รับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้โลกยังเป็นระบบ สนับสนุนสิ่งมีชีวิตได้อยู่ ทั้งนี้ หลักการที่เป็นพื้นฐานของ SDGs ที่สำคัญคือหลักการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive Development) และหลักการพัฒนาอย่างบูรณาการ (Integrated Development) หลักการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive Development) คือ การพัฒนาที่ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง มุ่งให้ผลประโยชน์ของการพัฒนากระจายไปยังกลุ่มคน ทุกกลุ่มในสังคม คนเปราะบางและด้อยโอกาสกลุ่มต่าง ๆ สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะและโอกาสทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเท่าเทียมกัน

ความเชื่อมโยงระหว่างหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลัก SDGs คือ ทั้ง 2 เรื่อง มีความสอดคล้องอย่างกลมกลืน โดย SDGs นั้น เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มีทั้งหมด 17 ข้อ ขณะที่หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤตเพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติตนได้ในทุกระดับ โดยเน้นการปฏิบัติบนทางสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ ทั้ง 2 หลักยังมีเป้าหมายปลายทางที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ทั้งหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ SDGs ต่างมุ่งพัฒนา และสร้างความสมดุลในมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ส่วนที่เหลื่อมกันอยู่แต่ไม่ขัดกันก็คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงครอบคลุมถึงการพัฒนาที่เน้นมิติวัฒนธรรมด้วย ขณะที่ใน SDGs มีมิติวัฒนธรรมแฝงอยู่ในหลายเป้าหมาย และมีส่วนของสันติภาพและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเพิ่มเข้ามาด้วย

4) แหล่งศึกษาข้อมูลของ สศช. เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความเห็น รศช.จินางค์กูร สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ สศช. ที่ www.nesdc.go.th ในส่วนเอกสารเผยแพร่ หรือ ติดต่อที่กองกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางสังคม (กสท.) ที่ หมายเลขโทรศัพท์ 0 2280 4085 ต่อ 6412 และ 6403

¹ แหล่งข้อมูล : <https://www.sdgmovement.com/2019/09/27/sep-and-sdgs/> และ <http://bit.ly/ws/g5qT>

3.23 การบรรยายเรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและสิทธิประโยชน์พื้นฐานของข้าราชการพลเรือน โดย นางสาวบุญยาพร หาญยืนยงสกุล วิทยากรจากกรมบัญชีกลาง สรุปได้ ดังนี้

1) ผู้มีสิทธิ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 4 ได้กำหนดผู้มีสิทธิไว้ ดังนี้ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างชาติ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษ เหตุทุพพลภาพ และผู้รับเบี้ยหวัด และได้กำหนดบุคคลในครอบครัวว่าให้ครอบคลุม บิดา มารดาที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ คู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้มีสิทธิ และบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะของผู้มีสิทธิ จำนวน 3 คน

ทั้งนี้ มารดานั้น เป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ตามที่ระบุชื่อไว้ในสูติบัตรและทะเบียนบ้าน ส่วนบิดานั้น เป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ตามที่ระบุชื่อไว้ในทะเบียนรับรองบุตร ทะเบียนสมรส (ของบิดา มารดา) และคำสั่งศาล ขณะที่คู่สมรสนั้น เป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมาย ตามที่ระบุชื่อไว้ในทะเบียนสมรสไทย หรือทะเบียนสมรสต่างประเทศ ตามที่จดทะเบียนไว้ที่สถานทูต กงสุล หรือกระทรวงการต่างประเทศ

ทั้งนี้ บุตรนั้น ต้องเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายลำดับที่ 1-3 โดยเกิดสิทธิตั้งแต่คลอดและหมดสิทธิเมื่อบรรลุนิติภาวะ (คือ อายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ หรือ เมื่อจดทะเบียนสมรส) โดยมีเงื่อนไขสิทธิของบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย โดย (1) เรียงลำดับการเกิดของบุตร (ได้แค่ 3 ลำดับ) ไม่ว่าจะสมรสถูกต้องตามกฎหมายกี่ครั้งก็ตาม (2) สามารถแทนที่กันได้ กรณีบุตรคนที่ 2 เสียชีวิตลงก่อนที่เขาบรรลุนิติภาวะ สามารถนำบุตรคนที่ 4 หรือลำดับต่อไป มาใช้สิทธิแทนที่ได้ (3) ไม่รวมบุตรบุญธรรม ผู้มีสิทธิไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้บุตรบุญธรรมได้ หรือกรณี ยกบุตรตนให้เป็นบุตรบุญธรรมคนอื่นแล้วนั้น จะไม่สามารถเบิกค่ารักษาพยาบาลให้บุตรคนนั้นได้ และ (4) บุตรไร้เสมือนไร้ความสามารถ ในกรณีนี้ แม้จะบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่หากต่อมามีคำสั่งศาลให้ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ ผู้มีสิทธิสามารถนำค่ารักษาพยาบาลของบุตรคนดังกล่าวมาเบิกค่ารักษาพยาบาลได้

2) แนวคิดหลักการรักษาพยาบาล เป็นไปเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้ผู้มีสิทธิหรือเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ทำงานในส่วนราชการ (ได้แก่ ข้าราชการและลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชาวต่างชาติ ผู้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษ เหตุทุพพลภาพ และผู้รับเบี้ยหวัด) โดยเฉพาะในเรื่องการรักษาพยาบาล โดยมีแนวคิดหลักคือ บุคลากรผู้นั้นต้องมีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บก่อน

ค่ารักษาพยาบาล คือ ค่าใช้จ่ายหรือเงินที่ส่วนราชการเรียกเก็บจากการรักษาพยาบาล ทั้งทางด้านร่างกายและทางด้านจิตใจ ไม่ได้เป็นการป้องกันหรือการเสริมสร้างสุขภาพ โดยต้องเป็นไปตามกฎหมายและประกาศกระทรวงการคลังกำหนด และมีหลักการพื้นฐานคือ **เจ็บป่วย พบแพทย์ รักษา เบิกได้**

ดังนั้น กรณีฉีดวัคซีนถ้าเป็นไปเพื่อการป้องกันโรค เช่น วัคซีนไขหวัดใหญ่ จึงเบิกไม่ได้ เพราะยังไม่มีกฎหมายและประกาศกระทรวงการคลังกำหนด แต่หากเป็นวัคซีนจากเซรุ่มพิษงู หรือวัคซีนป้องกันบาดทะยักนั้น หรือ การบาดเจ็บจากการทำศัลยกรรม การยิงเลเซอร์ปานแดงในเด็ก หากไม่แก้ไขอาจถึงแก่ชีวิตได้ หรือการบาดเจ็บจากการฆ่าตัวตาย ทั้งหมดนั้นสามารถเบิกได้ เนื่องจากเป็นการรักษาพยาบาล และมีการเจ็บป่วยเกิดขึ้นแล้ว ทั้งนี้ ไม่ได้พิจารณาที่สาเหตุการเบิกจ่าย แต่พิจารณาจากหลักการคือ จะเบิกค่ารักษาพยาบาลได้ ต้องมีการเจ็บป่วยหรือบาดเจ็บเกิดขึ้นก่อน

3) การเลือกสิทธิและสิทธิซ้ำซ้อน เป็นไปได้ใน 3 กรณี ระหว่างสิทธิหลัก (คือ สิทธิที่เกิดจากตนเอง เป็นเจ้าของสิทธิ) และสิทธิรอง (คือสิทธิที่เกิดจากบุคคลในครอบครัว เป็นผู้อาศัยสิทธิ) ดังนี้ ระหว่างสิทธิหลักและสิทธิหลัก ระหว่างสิทธิหลักและสิทธิรอง และระหว่างสิทธิรองและสิทธิรอง ทั้งนี้ วิธีการเลือกใช้สิทธิจะเป็นไปตามกฎหมายและประกาศที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.1) **สิทธิหลักและสิทธิหลัก** เป็นสิทธิหลักราชการและสิทธิหลักประกันสังคม โดยผู้มีสิทธิสามารถเลือกได้ว่าจะใช้สิทธิจากหน่วยงานใด หากเลือกสิทธิจากหน่วยงานอื่นแล้ว ให้หมดสิทธิ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ การเลือก หรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ว 377)

3.2) **สิทธิหลักและสิทธิรอง** เป็นสิทธิหลักประกันสังคมและสิทธิรองราชการ โดยผู้มีสิทธิต้องใช้สิทธิในฐานะเจ้าของสิทธิ (ใช้สิทธิหลัก) เลือกสิทธิไม่ได้ หากค่ารักษาพยาบาลต่ำกว่าพระราช กฤษฎีกาเงินสวัสดิการฯ สามารถเบิกส่วนที่ขาดออกจากสิทธิได้

3.3) **สิทธิรองและสิทธิรอง** เป็นสิทธิของผู้อาศัยสิทธิและผู้อาศัยสิทธิ สามารถใช้ สิทธิตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการฯ ได้ ไม่ต้องเลือก

4) **การเข้ารับบริการ** สามารถรับบริการได้ทั้งในสถานพยาบาลของทางราชการ (ได้ทั้ง ในฐานะผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก) และสถานพยาบาลของเอกชน (เบิกได้เฉพาะในการผ่าตัดต่อท่อน้ำ การส่งตัวเข้า รับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราว และการเข้ารับการรักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน)

4.1) **การเบิกจ่ายจากการเข้ารับบริการ** ในสถานพยาบาลของทางราชการ กรณี ผู้ป่วยในให้เบิกจ่ายตรงเท่านั้น ตามอัตราตามกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRGs) และกรณีผู้ป่วยนอก ให้เบิกจ่ายตรงด้วย บัตรประชาชน ตามอัตราค่าบริการสาธารณสุข กรณีสถานะโรงพยาบาลศิริราช ปิยมหาราชการุณย์ และศูนย์ศรีพัฒน์ นับเป็นสถานพยาบาลของราชการ แต่ไม่มีระบบการเบิกจ่ายตรงจากกรมบัญชีกลาง สามารถ เบิกจ่ายจากการเข้ารับบริการจากทั้ง 2 แห่งได้ แต่ในกรณีที่ผู้ป่วยนอก ต้องยื่นเบิกจ่ายที่หน่วยงานต้นสังกัด โดยอัตราการเบิกจ่ายนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด (ว 263 และ ว 480)

4.2) **อัตราการเบิกจ่ายค่าบริการสาธารณสุข** ให้เป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0417/ว 177 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน 2549 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วย 16 หมวด ครอบคลุม หมวดค่าห้องและค่าอาหาร ค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค ค่ายาและสารอาหารทางเส้นเลือด (และมี การกำหนดประเภท ชื่อยาโดยเฉพาะกลุ่มมะเร็งและโลหิตวิทยา ยารักษาผู้ป่วยกลุ่มโรคมะเร็ง ระบุไว้ตามกฎหมาย หรือ มีการกำหนดประเภทยาสมุนไพรในหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0422.2/ว 262 ลงวันที่ 29 กรกฎาคม 2558 โดยต้องเป็นไปตามบัญชียาหลักแห่งชาติ ยาสามัญประจำบ้าน แผนโบราณตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เกสซ์ตำรับ โรงพยาบาล (ผลิตเอง) และยาที่ปรุงสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย) นอกจากนี้ ยังมีเงื่อนไขสำหรับการเบิกจ่ายยาบางประเภท เช่น ยานวดสมุนไพรอยู่ในบัญชียาหลักแห่งชาติ และเป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0422.2/ว 262 โดยกำหนดให้เบิกได้คนละ 1 รายการไม่เกิน 1 หลอด หรือ ขวด/เดือน หรือการเบิกจ่ายยาประเภทวิตามินและแร่ธาตุ ในหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0422.2/ว 72 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2555 และการเบิกจ่ายยาสมุนไพร ในหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0416.2/ว 167 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2554 เป็นต้น

นอกจากนี้ ในหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0417/ว 177 ยังมีการกำหนดสาระครอบคลุม ค่าเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา ค่าบริการโลหิต ค่าตรวจวินิจฉัยทางเทคนิคการแพทย์ ค่าตรวจวินิจฉัยและรักษาทางรังสีวิทยา ค่าหัตถการและวิสัญญี ค่ากายภาพบำบัด ค่าบริการทางทันตกรรม เป็นต้น

ในส่วนของการเบิกค่าอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรค ตามมาตรา 13 กำหนดไว้ว่า กรณีที่สถานพยาบาลไม่มี ยา อวัยวะเทียมและอุปกรณ์ในการบำบัดรักษาโรคจำหน่าย หรือไม่อาจตรวจทางห้องทดลองหรือโดยวิธีการเอ็กซเรย์ได้ แพทย์ผู้ตรวจรักษาหรือหัวหน้าสถานพยาบาลแห่งนั้น ต้องลงลายมือชื่อรับรองตามแบบ 7135 ให้ผู้มีสิทธิหรือบุคคลในครอบครัวซื้อหรือรับการตรวจจากสถานที่อื่น ซึ่งอยู่ในประเทศไทยได้ นอกจากนี้ ในการตรวจสุขภาพประจำปี ได้มีการกำหนดประเภทผู้มีสิทธิ อายุและจำนวนครั้ง คือ ให้ตรวจได้ 1 ครั้งต่อปี (ตามปีงบประมาณ)

ทั้งนี้ การเบิกจ่ายจากสถานพยาบาลของเอกชน ซึ่งเบิกได้เฉพาะในการผ่าตัด ล้วงหน้า การส่งตัวเข้ารับการรักษาพยาบาลเป็นครั้งคราว (เช่น กรณีผู้ป่วยต้องรับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ในสถานพยาบาลเอกชน เป็นต้น) และการเข้ารับการรักษาพยาบาลในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินนั้น มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

กรณีเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลเอกชน กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน จะมีการกำหนดระดับความรุนแรง (เช่น ฉุกเฉินไม่รุนแรง ฉุกเฉินเร่งด่วน ฉุกเฉินวิกฤต) เนื่องจากจะมีหลักเกณฑ์และอัตราการเบิกจ่ายค่าบริการพยาบาลที่แตกต่างกันไป เช่น เป็นไปตาม หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0416.4/ว 76 ลงวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561

4.3) ข้อควรรู้ก่อนใช้สิทธิเบิกจ่ายตรง ต้องดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

การใช้สิทธิ์เบิกจ่ายตรง ผู้มีสิทธิ์สามารถตรวจสอบสิทธิ์ด้วยตนเองได้ ผ่าน Application CGD iHealthCare โดยดำเนินการผ่านขั้นตอน 10 ขั้นตอน ดังนี้

นอกจากนี้ ผู้มีสิทธิ์และบุคคลในครอบครัวสามารถเบิกจ่ายตรงได้ โดยให้ผู้มีสิทธิ์หรือบุคคลในครอบครัวแสดงตน ณ สถานพยาบาลและแจ้งความประสงค์ว่าจะใช้สิทธิ์เบิกจ่ายตรง โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชน เพื่อทำธุรกรรมการเบิกเงินค่ารักษาพยาบาล หรือ กรณีไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน (เช่น เป็นชาวต่างประเทศ หรือบิดา มารดาเป็นชาวต่างด้าว เป็นต้น) ต้องติดต่อขอออกบัตรสวัสดิการสุขภาพเพื่อใช้ประกอบการขอเบิกจ่ายตรงและเพื่อรักษาพยาบาล โดยผู้มีอำนาจอนุมัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายเงิน สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 จะเป็นผู้ออกบัตรสวัสดิการสุขภาพให้บุคคลในครอบครัวที่ยังไม่สามารถมีบัตรประจำตัวประชาชนได้ และ/หรือไม่สามารถ มีบัตรประจำตัวประชาชนได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ จะสามารถเบิกจ่ายได้ตามหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. 2553 ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค 0422/ว 379 ลงวันที่ 30 กันยายน 2553 ครอบครัวเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์เบิกเงินค่ารักษาพยาบาล การยื่นขอเบิกเงิน ฯลฯ

4.4) ช่องทางการติดต่อกรมบัญชีกลาง

3.2.4 การบรรยาย เรื่อง การคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม การประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน โดย นายกนต์ธร บัวงาม วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สรุปได้ ดังนี้

1) การกิจ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.)

1.1) คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประกอบด้วย “กรรมการ” จำนวน 9 คน พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ได้รับการสรรหาโดยคณะกรรมการสรรหา มีวาระการดำรงตำแหน่ง 7 ปี และดำรงตำแหน่งได้วาระเดียว

1.2) การกิจหลักของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มี 4 ด้าน ได้แก่

(1) ด้านการป้องกันการทุจริต โดย (1) การเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์การอิสระ หรือองค์กรอัยการ เกี่ยวกับการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานของหน่วยงานของรัฐเพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การจัดให้มีมาตรการและกลไกเพื่อป้องกันและขจัดทุจริตทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติราชการ (2) การเสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติราชการ การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมความซื่อสัตย์ รวมทั้งสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริต การช่วยเหลือและสนับสนุนให้มีกลไกการแจ้งเตือนการทุจริตในหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเพื่อปรับปรุงการ ปฏิบัติหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ (3) การเฝ้าระวังเหตุอาจนำไปสู่การทุจริต หรือส่อว่าอาจมีการทุจริต กล่าวคือ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการใดของหน่วยงานของรัฐอาจนำไปสู่การทุจริตหรือส่อว่าอาจมีการทุจริต ให้ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว ถ้าตรวจสอบแล้วปรากฏว่ามีเหตุอันควรระมัดระวังให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งหน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีทราบ และดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(2) ด้านการตรวจสอบทรัพย์สิน โดย (1) กำหนดตำแหน่งผู้ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้บริหาร/รอง/ผู้ช่วย/สมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งนี้ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พร้อมหลักฐานพิสูจน์ความมีอยู่จริง ทั้งทรัพย์สินและหนี้สินใน ต่างประเทศ และทรัพย์สินที่มอบหมายให้ผู้อื่นครอบครองหรือดูแล ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ภายใน 60 วัน เมื่อเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ยื่นทุก 3 ปี (2) ตรวจสอบความถูกต้อง ความมีอยู่จริง และความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่น และเปิดเผยผลการ ตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่า ผิดปกติหรือไม่ (3)เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลบางตำแหน่งเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น คณะรัฐมนตรี สส. สว. ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ฯลฯ (3) กรณี หากจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์ไม่แสดงที่มาของทรัพย์สินและหนี้สิน มีความผิดตามกฎหมาย โดยมีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้พ้นจากตำแหน่งและถูกเพิกถอนสิทธิรับสมัครเลือกตั้ง

(3) ด้านการปราบปรามการทุจริต โดย (1) ได้สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (รวมผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน) มีพฤติการณ์ ดังนี้ ร่ำรวยผิดปกติ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ทุจริตต่อหน้าที่ ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (2) ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิด ต่อตำแหน่ง

หน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม (3) ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานะความผิดอื่นที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถ ใต้สวนบุคคลอื่นที่ไม่ใช่เจ้าพนักงานของรัฐด้วย

(4) ด้านการส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดย

(1) การคุ้มครองช่วยเหลือพยาน (2) การกันบุคคลไว้เป็นพยานโดยไม่ดำเนินคดี (3) การคุ้มครองช่วยเหลือเจ้าพนักงานของรัฐ (4) การจ่ายเงินรางวัลในคดีร้ายแรงผิดปกติ

2) สถานการณ์การทุจริตในประเทศไทย

2.1) ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index 2020)

ดัชนีการรับรู้การทุจริต พ.ศ. 2563 จัดทำโดย องค์กรโปร่งใสนานาชาติ (TI: Transparency International) ผลการจัดอันดับพบว่า ประเทศไทยได้คะแนน 36 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อันดับโลกอยู่ในอันดับที่ 104 จากทั้งหมด 180 ประเทศ อันดับในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกอยู่ในอันดับที่ 19 จากทั้งหมด 31 ประเทศ อันดับในภูมิภาคอาเซียนอยู่ในอันดับที่ 5 จากการจัดอันดับทั้งหมด 10 ประเทศ

2.2) ภาพรวมปัญหาของประเทศ นอกจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ การบิดเบือนการใช้อำนาจ ความคิดสุดขั้ว ยาเสพติด ความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตก็นับเป็นหนึ่งในปัญหาสำคัญของประเทศ ซึ่งประเด็นปัญหาการทุจริต โดยสิ่งที่น่ากลัวที่สุดในสังคม ไม่ใช่คนทำชั่วมากขึ้น ไม่ใช่คนทำดีน้อยลง แต่อยู่ที่คนเราแยกแยะไม่ได้ว่า “อะไรชั่ว ... อะไรดี”

3) การขับเคลื่อนทุกภาคส่วนเพื่อป้องกันการทุจริต

3.1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ในหน้าที่ของรัฐและพลเมือง ดังนี้ (1) บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ (2) รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ (3) รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3.2) หลักการหมุนเฟืองตัวใหญ่เพื่อขับเคลื่อนเฟืองตัวเล็ก ขับเคลื่อนผ่านสังคม พลเมือง ธรรมาภิบาล ทุกภาคส่วน การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจิตพอเพียงด้านทุจริต การรวมตัวกันหาจุดร่วมขององค์ความรู้ เกิดการตระหนักร่วมกันระหว่างภาคพลเมือง รัฐ และเอกชน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง และต่อต้านการทุจริต ร่วมสร้างพลเมืองคุณภาพ สังคมคุณภาพ และเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว

4) หลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (การคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม และจิตพอเพียงด้านทุจริต)

4.1) สำนักงาน ป.ป.ช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมจัดทำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (Anti-Corruption Education) จำนวน 5 หลักสูตร คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรอุดมศึกษา หลักสูตรกลุ่มทหารและตำรวจ) หลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช./บุคลากรภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และหลักสูตรโค้ช

4.2) คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 และวันที่ 18 สิงหาคม 2563 ให้นำหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยมีจุดมีประสงค์เพื่อปรับฐานความคิดแก่ทุจริตด้วยจิตพอเพียง เพื่อสังคมแห่งความเอื้ออาทรผ่าน 4 กรอบแนวคิด “ความคิดสุจริตที่ไทยต้องการ” ดังนี้

(1) การคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม มุ่งเน้นปรับระบบการคิดของคนในสังคมให้สามารถแยกแยะได้ว่าเรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนตน เรื่องใดเป็นประโยชน์ส่วนรวมได้อย่าง ชัดเจนและเป็นอัตโนมัติ ความเข้าใจในประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ว่าเป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

ความจำเป็นในการทำความเข้าใจหลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ ได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ จะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ (2) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชน จะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีกฎหมายห้ามการปฏิบัติหน้าที่จะต้องแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน และห้ามกระทำการที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือบุคคลอื่น ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อภาครัฐ อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ทับซ้อนในบางครั้งไม่ได้หมายถึงการทุจริตเสมอไป

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน มีดังนี้

(1.1) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ ทั้งที่เป็นสิ่งที่มีมูลค่า ไม่จำเป็นต้องเป็นตัวเงิน เช่น ทรัพย์สินของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การศึกษาดูงาน การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้ส่งผลให้ต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กล่าวคือ ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่ในตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่งไม่ถึง 2 ปี รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้จากผู้อื่น สามารถรับทรัพย์สินได้ ตามที่กฎหมาย/ระเบียบกำหนดให้รับ เช่น เงินเดือน ค่าตอบแทน เงินปันผล ดอกเบี้ย และรับทรัพย์สินฯ จากญาติได้ การรับทรัพย์สินฯ โดยธรรมจรรยา/การให้ในลักษณะทั่วไป สามารถรับจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ญาติ แต่ละบุคคล แต่ละโอกาส ไม่เกิน 3,000 บาท ทั้งนี้ การรับทรัพย์สินฯ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมูลค่าให้รายงาน ผู้บังคับบัญชาสูงสุด ภายใน 30 วัน เพื่อวินิจฉัยว่าสมควรรับหรือไม่

(1.2) การทำธุรกิจกับตัวเองหรือเป็นคู่สัญญา เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจแต่เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้งหรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

(1.3) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม ซึ่งมักจะรู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอน วิธีการทำงาน หรือมีอิทธิพลอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง และอาจเป็นการได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ก็ได้

(1.4) การทำงานพิเศษ กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทหรือดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานของตนเอง หรือการรับจ้างพิเศษอื่นๆ โดยอาศัยตำแหน่งในการสร้างความน่าเชื่อถือ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

(1.5) การรู้ข้อมูลภายใน กล่าวคือ เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง หรืออาจไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเอาเอาประโยชน์เสียเอง

(1.6) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของทางราชการ ซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้น แต่กลับนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

(1.7) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง กล่าวคือ เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

(1.8) การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง กล่าวคือ เป็นการอาศัยเหตุแห่งการที่มีตำแหน่งหน้าที่ และใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น นาย A มีอำนาจหน้าที่สรรหาหรือคัดเลือกผู้จะมาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ และภรรยา ของนาย A เป็นหนึ่งในผู้สมัครด้วย กรณีเช่นนี้ นาย A มีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ด้วยในขณะเดียวกัน ซึ่งอาจจะไม่ใช่การคัดเลือกผู้ที่ดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการใช้อำนาจแต่งตั้งหรือเลื่อนเงินเดือนอย่างไม่เป็นธรรม การสรรหาคัดเลือกบุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

(1.9) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วย ระเบียบและกฎหมาย หรือฝ่าฝืนจริยธรรม

(1.10). ผลประโยชน์ทับซ้อนรูปแบบอื่น ๆ เป็นพฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือ จาก 9 รูปแบบดังกล่าว เช่น การขออนุมัติเดินทางไปราชการ ต่างจังหวัดเกินจำเป็น การลงชื่อปฏิบัติราชการนอกเวลาปกติแต่ไม่อยู่ปฏิบัติราชการ การไม่ปฏิบัติราชการในเวลาราชการอย่างเต็มที่

แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน มีดังนี้ (1.1) ไม่อยู่ในสถานการณ์ของการขัดกันแห่งผลประโยชน์เสียแต่ต้น (1.2) กรณีที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ควรหยุดการปฏิบัติหน้าที่ หรือหยุดการพิจารณา วินิจฉัย หรือลงมติ ในเรื่องนั้น (1.3) ประกาศหรือเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้บังคับบัญชา หรือสาธารณะ เพื่อให้ตัดสินว่าสมควรหรือไม่ (1.4) ปฏิบัติหน้าที่หรือพิจารณาโดยยึดหลักเหตุผล โปร่งใสเปิดเผย และยึดประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ

(2) ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต มุ่งเน้นให้คนในสังคมมีความละเอียดที่จะกระทำการทุจริต และเกิดความไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ รวมทั้งเรียนรู้ถึงมูลค่าความเสียหายจากการทุจริต กระบวนการร้องเรียนการทุจริต และมาตรการในการปกป้องคุ้มครองผู้ชี้ช่องหรือแจ้งเบาะแสการทุจริต

ความละเอียด หมายถึง การรู้สึกอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละอายใจที่จะทำผิด ความละเอียดเป็นความละเอียดและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษ หรือผลกระทบทำให้ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือมีความละเอียดใจ ละอายต่อการทำผิด

ลักษณะของความละเอียดต่อการทุจริต สามารถแบ่งได้ 2 ระดับ คือ (2.1) ความละเอียดระดับต้น คือ การไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อได้ทำผิดลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ และหากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษ หรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปจึงไม่กล้าที่จะทำผิด (2.2) ความละเอียดระดับสูง คือการไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิดแม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปก็ไม่กล้าที่จะทำความผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ก็อาจส่งผลถึงครอบครัว หรือสังคมได้รับผลกระทบไปด้วย แม้ว่าอาจเป็นความผิดเล็กน้อยก็ตาม

การไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ การที่บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วแสดงพฤติกรรมของความไม่ทนออกมา

(3) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มุ่งเน้นให้คนในสังคม ตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นพลเมือง และมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของสังคม เพื่อขับเคลื่อนสู่สังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

“พลเมือง” (Citizen) คือผู้ที่เป็นกำลังพลของบ้านเมือง รวมทั้งมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตัวเองและสังคม ซื่อสัตย์ เสียสละ มีเหตุผล มีประโยชน์ต่อส่วนรวมและเป็นส่วนช่วยให้สังคมและประเทศชาติมีความเจริญ

ความเป็นพลเมือง (Citizenship) คือ การเป็นสมาชิกของสังคมที่มีอิสรภาพควบคู่กับความรับผิดชอบ มีสิทธิเสรีภาพควบคู่กับหน้าที่ โดยมีความสามารถในการยอมรับความแตกต่างและเคารพกติกาในการอยู่ร่วมกัน พร้อมทั้งมีส่วนร่วมต่อความเป็นไปและการแก้ปัญหาของสังคมของตนเอง

คุณลักษณะของความเป็นพลเมือง มีดังนี้ (3.1) มีอิสรภาพพึ่งพาตนเองได้ กล่าวคือ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ทำให้เกิดหลักสิทธิเสรีภาพ และทำให้ประชาชนมีอิสรภาพ คือเป็นเจ้าของชีวิตตนเอง “พลเมือง” ในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นผู้ที่รับผิดชอบต่อตนเองและพึ่งตนเองได้ ไม่ยอมตนอยู่ภายใต้อิทธิพลอำนาจหรือภายใต้ระบบอุปถัมภ์ของผู้ใด **(3.2) เคารพสิทธิผู้อื่น** กล่าวคือ ทุกคนมีสิทธิเสรีภาพภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่ถ้าทุกคนใช้สิทธิเสรีภาพโดยไม่คำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ย่อมจะทำให้เกิดการใช้สิทธิเสรีภาพที่กระทบกระทั่งกันจนกระทั่งไม่อาจที่จะอยู่ร่วมกันต่อไปได้ ดังนั้น “พลเมือง” ต้องเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น และจะต้องไม่ใช้สิทธิเสรีภาพของตนไปละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น **(3.3) ยอมรับความแตกต่าง** กล่าวคือ ยอมรับ และเคารพความแตกต่างของกันและกัน เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ถึงแม้จะแตกต่างกัน และจะต้องไม่มีการใช้ความรุนแรงต่อผู้ที่เห็นแตกต่างไปจากตนเอง ถึงแม้จะไม่เห็นด้วยแต่จะต้องยอมรับว่าคนอื่นมีสิทธิที่จะแตกต่างหรือมีความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากเราได้ **(3.4) เห็นคนเท่าเทียมกัน** กล่าวคือ ต้องเคารพหลักความเสมอภาค และจะต้องเห็นคนเท่าเทียมกัน นั่นคือเห็นคนเป็นแนวระนาบ (horizontal) เห็นตนเองเท่าเทียมกับคนอื่น และเห็นคนอื่นเท่าเทียมกับตน ไม่ว่าจะเป็นยากดีมีจนทุกคนล้วนมีศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าของประเทศอย่างเสมอกัน **(3.5) รับผิดชอบต่อสังคม** กล่าวคือ ต้องรับผิดชอบต่อสังคม และมองตนเองเชื่อมโยงกับสังคม เห็นตนเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา และมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานั้น โดยเริ่มต้นที่ตนเอง คือร่วมแก้ปัญหาด้วยการไม่ก่อปัญหาและลงมือทำด้วยตนเอง ไม่ใช่เอาแต่เรียกร้องคนอื่นหรือเรียกร้องแต่รัฐบาลให้แก้ปัญหาแล้วตนเองก็ก่อปัญหานั้นต่อไป และ **(3.6) เข้าใจระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วม** กล่าวคือ เข้าใจหลักการพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของพลเมือง ถ้ามีความขัดแย้งก็เคารพกติกาและใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการแก้ปัญหาโดยไม่ใช้กำลังหรือความรุนแรง

(4) STRONG จิตพอเพียงต้านทุจริต มุ่งเน้นปรับพฤติกรรมของคนในสังคมโดยการประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต เพื่อก้าวสู่สังคมแห่งความเอื้ออาทรและไม่ทนต่อการทุจริตตามแนวทางของโมเดล STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ดังนี้

Sufficient พอเพียง : ยึดเป็นหลักในการดำรงชีวิต/ทำงาน/พัฒนาตนเอง กล่าวคือ ความพอเพียงเป็นแก่นของจิตพอเพียงต้านทุจริต สร้างภูมิคุ้มกัน ไม่ให้เกิดการทุจริต การปรับวิธีคิดที่แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและส่วนรวมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นอัตโนมัติ จะนำไปสู่จิตสำนึกที่พอเพียง ไม่กอบโกยผลประโยชน์โดยมิชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดบังรัฐ ไม่รับสินบน

Transparent โปร่งใส : ช่วยให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต กล่าวคือ เป็นการปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ปฏิบัติงานตามหลักปฏิบัติ ระเบียบ กฎหมาย นอกจากนี้ สร้างความรู้ความเข้าใจ และวิธีสังเกตเกี่ยวกับความโปร่งใสในการดำเนินงานหรือการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานเพื่อความโปร่งใส สร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และพร้อมรับผิดชอบ

Realize ตื่นรู้ : ตระหนัก เฝ้าระวัง ไม่ยอมทนต่อการทุจริต กล่าวคือ เป็นการเรียนรู้สถานการณ์การทุจริตหรือการทุจริตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และพร้อมร่วมมือต่อต้านทุจริต ตลอดจนการตระหนักถึงปัญหาการทุจริต ตระหนักถึงพิษภัยของการทุจริต การเฝ้าระวัง ชี้ช่อง ร้องเรียน เปิดโปงการทุจริต

Onward มุ่งไปข้างหน้า : สร้างวัฒนธรรมที่ไม่ยอมรับการทุจริต กล่าวคือ ร่วมป้องกันและการป้องปรามด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ที่มีความเสี่ยงในการทุจริต เช่น การบุกรุกพื้นที่สาธารณะ หรือเฝ้าระวังโครงการให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตลอดจนบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างเครือข่ายขยายแนวร่วม มีเป้าหมายและวางแผนการทำงาน

Knowledge ความรู้ : พัฒนาคำสอนให้เท่าทันต่อสถานการณ์ทุจริต กล่าวคือ มีความรู้ด้านต่างๆ มีความจำเป็นต่อการป้องกันและป้องปรามการทุจริต ตลอดจนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างความตระหนักในวงกว้าง ถ่ายทอดความรู้ให้ครอบครัว ชุมชน องค์กร ศึกษาแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหาทุจริต

Generosity เอื้ออาทร : เอื้ออาทร จิตอาสา มีเมตตา เพื่อสังคมแห่งความสงบ กล่าวคือ ร่วมมือกันพัฒนาตนเองชุมชน/สังคม/องค์กร/ประเทศ บนพื้นฐานความถูกต้อง โอบอ้อมอารี มีจิตอาสา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทน ตลอดจนมีจิตอาสาช่วยเหลือส่วนรวม ส่งเสริมค่านิยมความเอื้ออาทรกันในสิ่งที่ดีงาม

4.3) การมุ่งปรับความคิดเพื่อมีพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต เพื่อนำไปสู่การแยกแยะได้ พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศเปลี่ยน กล่าวคือ

(1) คิดได้ คือการคิดก่อนทำ คิดถึงผลเสียหายที่กระทบต่อประเทศชาติ คิดถึงผู้ที่ได้รับบทลงโทษจากการทุจริต คิดถึงผลเสียผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง คิดถึงคนรอบข้าง (ครอบครัว วงศ์ตระกูล) คิดอย่างมี สติสัมปชัญญะ

(2) คิดดี คือการคิดแบบพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่น ประเทศชาติ และสิ่งแวดล้อม คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ คิดตามคุณธรรมว่า “ทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

(3) คิดเป็น คือการแยกเรื่องประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน ไม่นำมาถ่วงถ่วงกัน ปะปนกัน แยกเรื่องหน้าที่และตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน ไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตัว/มาตอบแทนบุญคุณส่วนตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5) ถอดรหัสจริยธรรมเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อต่อต้านการทุจริต

5.1) การคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ได้แก่ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่ทำการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ไม่ประกอบกิจการหรือเข้าไปเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

5.2) ความไม่ทนและความอายต่อการทุจริต ได้แก่ ทำในสิ่งที่ถูกต้อง คัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริต ไม่ยอมกระทำการในสิ่งที่ไม่เหมาะสม รักษาผลประโยชน์ของชาติ ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจากอคติ

5.3) พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย รักษาความเป็นกลางทางการเมือง รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีจิตสำนึกที่ดี ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมายและมีวินัย คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ

5.4) STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ได้แก่ ซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง พร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ตรงไปตรงมา มีจิตสาธารณะ เสียสละ ไม่เปิดเผยความลับขององค์กร นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

5.5) สิ่งที่เจ้าพนักงานของรัฐควรมี แบ่งเป็น (1) ภายใน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ หลักปฏิบัติ และแนวคิดเกี่ยวกับการแยกแยะประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดที่จะกระทำผิด (2) ภายนอก ได้แก่ การกระทำที่ยึดถือประโยชน์ส่วนรวม การแสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริต และการเป็นแบบอย่างที่ดี

วันที่ 26 สิงหาคม 2564

3.25 การอภิปรายเรื่อง วินัยพื้นฐานข้าราชการและการพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดย นางสาวภาณุสุวรรณ วิทยากรจากสำนักงาน ก.พ. สรุปได้ ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างคำว่าคุณธรรม/จริยธรรมกับวินัยข้าราชการพลเรือน

ข้อบัญญัติในวินัยข้าราชการพลเรือน กำหนดมาจากหลักพื้นฐานด้านคุณธรรม/จริยธรรมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำกับและกำหนดทิศทางการประพฤติตนและการปฏิบัติงานที่พึงประสงค์สำหรับข้าราชการพลเรือน เมื่อข้าราชการพลเรือนดำเนินการตามข้อกำหนดด้านวินัยข้าราชการพลเรือนดังกล่าว ย่อมทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานบนพื้นฐานคุณธรรม/จริยธรรมทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า คุณธรรม/จริยธรรมมีความสัมพันธ์กับวินัยข้าราชการพลเรือนอย่างชัดเจน

6) ข้อมูลภาพรวมของวินัยพื้นฐานข้าราชการพลเรือน

2.1) ความหมายของคำว่าวินัย

วินัย คือ แบบแผนความประพฤติ หรือข้อปฏิบัติด้านต่าง ๆ ซึ่งวินัยของข้าราชการที่สำคัญ เช่น ข้าราชการต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ รักษาความลับของทางราชการ รักษาชื่อเสียงของหน่วยงานและตัวข้าราชการ เป็นต้น นอกจากนี้ คำว่า “ความมีวินัย” หมายถึง ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมด้านต่าง ๆ เช่น การควบคุมตนเองได้ การปฏิบัติตามการนำของผู้บังคับบัญชา การปฏิบัติงานที่อยู่ภายใต้ระเบียบแบบแผน เป็นต้น

2.2) จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัย เป็นไปเพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ เพื่อความเจริญ และความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ เพื่อความผาสุกของประชาชน และเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

2.3) โทษทางวินัย ประกอบด้วย 2.3.1) โทษสำหรับความผิดอย่างไม่ร้ายแรง ประกอบด้วย การภาคทัณฑ์ การตัดเงินเดือน และการลดเงินเดือน และ 2.3.2) โทษสำหรับความผิดอย่างร้ายแรง ประกอบด้วย การปลดออก และการไล่ออก

7) พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 6 ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย และหมวด 7 ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 หมวด 6 บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ รักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติเป็นข้อห้ามหรือข้อปฏิบัติ อย่างเคร่งครัดอยู่เสมอตั้งแต่มาตรา 80 ถึงมาตรา 85 โดยแบ่งกลุ่มการรักษาวินัยเป็น 6 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มวินัยต่อตนเอง กลุ่มวินัยต่อประชาชน กลุ่มวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ กลุ่มวินัยต่อผู้ร่วมงาน กลุ่มวินัยต่อผู้บังคับบัญชา และกลุ่มวินัยต่อประเทศชาติ สาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

7.1) วินัยต่อตนเอง

มาตรา 82 (10) ต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย

มาตรา 85 (4) กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา 85 (6) กระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าโทษจำคุกคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

7.2) วินัยต่อประชาชน ข้อปฏิบัติในการรักษาวินัย ที่สำคัญ เช่น

มาตรา 82 (8) ข้าราชการต้องต้อนรับ ให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้ติดต่อราชการ โดยตัวอย่างลักษณะการให้บริการที่น่าประทับใจ เช่น การให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เต็มใจให้ช่วยเหลือและยินดีตอบข้อสงสัย ให้บริการอย่างรวดเร็ว ใจกว้างสุภาพเรียบร้อย ไม่เรียกร้องผลตอบแทนส่วนตน

มาตรา 83 (9) ข้าราชการต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ ซึ่งการเหยียดหยาม หมายถึง การกล่าวถ้อยคำ หรือแสดงกิริยาอาการดูถูกหรือรังเกียจ การกดขี่ หมายถึง การข่มให้อยู่ในอำนาจ การใช้หรือแสดงอำนาจบังคับให้ได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตน ส่วนการข่มเหง หมายถึง การใช้กำลังรังแก

7.3) วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำว่า หน้าที่ราชการ พิจารณาจากกฎหมายหรือระเบียบ มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา และพัตินัย ทั้งนี้ ประเด็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และข้อควรระวังเพื่อมิให้เกิดขึ้นในหน้าที่ราชการ ได้ระบุไว้ใน มาตรา 82 ข้อปฏิบัติในการรักษาวินัย มาตรา 83 ข้อห้ามในการรักษาวินัย และมาตรา 85 ลักษณะการกระทำผิดวินัยร้ายแรง สรุปได้ดังนี้

7.3.1) ปฏิบัติหน้าที่ที่พึงประสงค์ ได้ระบุไว้ในมาตรา 82 เช่น ในอนุมาตรา (1) การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม โดยคำว่า **ซื่อสัตย์** หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาไม่คดโกงไม่หลอกลวง **สุจริต** หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งหมายในทางที่ดีที่ชอบ ตามทำนองคลองธรรม และ **เที่ยงธรรม** หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ลำเอียง

7.3.2) ข้อควรระวังเพื่อมิให้เกิดขึ้นในหน้าที่ราชการ ตัวอย่างเช่น

มาตรา 82 ข้อปฏิบัติในการรักษาวินัย อนุมาตรา (5) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ ทั้งนี้ คำว่า “ละทิ้งหน้าที่” หมายถึง การไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่ และคำว่า “ทอดทิ้งหน้าที่” หมายถึง การไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานแม้ตัวบุคคลจะอยู่ในหน่วยงานแต่ไม่ปฏิบัติงาน โดยกรณีการละทิ้ง/ทอดทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุสมควรเป็นเหตุให้ราชการเสียหายอย่างร้ายแรง ถือว่าเป็นลักษณะการกระทำผิดวินัยร้ายแรง ที่ระบุในมาตรา 85 อนุมาตรา (2) และการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่า 15 วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือว่าเป็นลักษณะการกระทำผิดวินัยร้ายแรง ที่ระบุในมาตรา 85 อนุมาตรา (3)

มาตรา 82 ข้อห้ามในการรักษาวินัย

อนุมาตรา (6) ต้องไม่เป็นกรรมการผู้จัดการ หรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้นในห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท และ อนุมาตรา (9) ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมืองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการและในการปฏิบัติภารกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน และต้องปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย เป็นต้น

มาตรา 85 ลักษณะการกระทำผิดวินัยร้ายแรง

อนุมาตรา (5) ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

7.4) วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ประกอบด้วย ข้าราชการประเภทต่าง ๆ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ มาตราที่เกี่ยวข้อง เช่น

มาตรา 82 อนุมาตรา (4) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหลักเลียง อนุมาตรา (5) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้ อนุมาตรา (6) ต้องรักษาความลับของทางราชการ และ อนุมาตรา (7) ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

มาตรา 83 อนุมาตรา (8) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

7.5) วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

มาตรา 82 ข้อปฏิบัติในการรักษาวินัย อนุมาตรา (4) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ โดยไม่ขัดขึ้นหรือหลักเลียง แต่หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าปฏิบัติตามคำสั่งนั้นจะทำให้เสียหายแก่ราชการ หรือจะเป็นการไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะต้องเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งนั้น และเมื่อได้เสนอความเห็นแล้ว หากผู้บังคับบัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ผู้บังคับบัญชาต้องปฏิบัติตาม

ทั้งนี้ ผู้ได้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญสิทธิร้องทุกข์ เพื่อร้องขอให้ทบทวนการปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา หรือการสั่งพัก/หรือให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงการสั่งการของผู้บังคับบัญชาหรือแก้ความคับข้องใจของผู้ร้องทุกข์ ทั้งนี้ การร้องทุกข์เป็นกระบวนการพนักงานสัมพันธ์ในการบริหารงานบุคคลที่กำหนดให้สิทธิแก่ผู้ได้บังคับบัญชาซึ่งข้าราชการพลเรือนสามัญสิทธิร้องทุกข์สำหรับตนเองเท่านั้น ยกเว้นกรณีเจ็บป่วย อยู่ต่างประเทศ หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นซึ่งต้องมอบให้ทนายหรือผู้บรรลุนิติภาวะเป็นผู้ดำเนินการร้องทุกข์แทน

มาตรา 83 ข้อห้ามในการรักษาวินัย อนุมาตรา (1) ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และ (2) ต้องไม่ปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำหรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

7.6) วินัยต่อประเทศชาติ

มาตราที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ มาตรา 81 ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้าง ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

8) ข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับวินัยพื้นฐานข้าราชการพลเรือน

8.1) การให้โอกาสการชี้แจงแก่ผู้ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหา ในกระบวนการพิจารณาโทษ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาได้การชี้แจงหรือให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการ

8.2) ความผิดทางวินัยไม่มีอายุความ แม้ว่าการกระทำผิดวินัยนั้นจะกระทำไว้นานเท่าใดก็ตาม หากปรากฏความผิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาสามารถลงโทษได้เสมอ ซึ่งต่างจากอายุความฟ้องร้องในทางอาญาซึ่งหากไม่ฟ้องร้องภายในเวลากำหนดอายุความแล้ว จะฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ได้

8.3) ผู้สั่งลงโทษต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจลงโทษได้ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุ ตามมาตรา 57 (ในหมวด 7 การดำเนินการทางวินัย ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551) ทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามตรา 57 ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยเร็วด้วยความยุติธรรมและโดยปราศจากอคติ

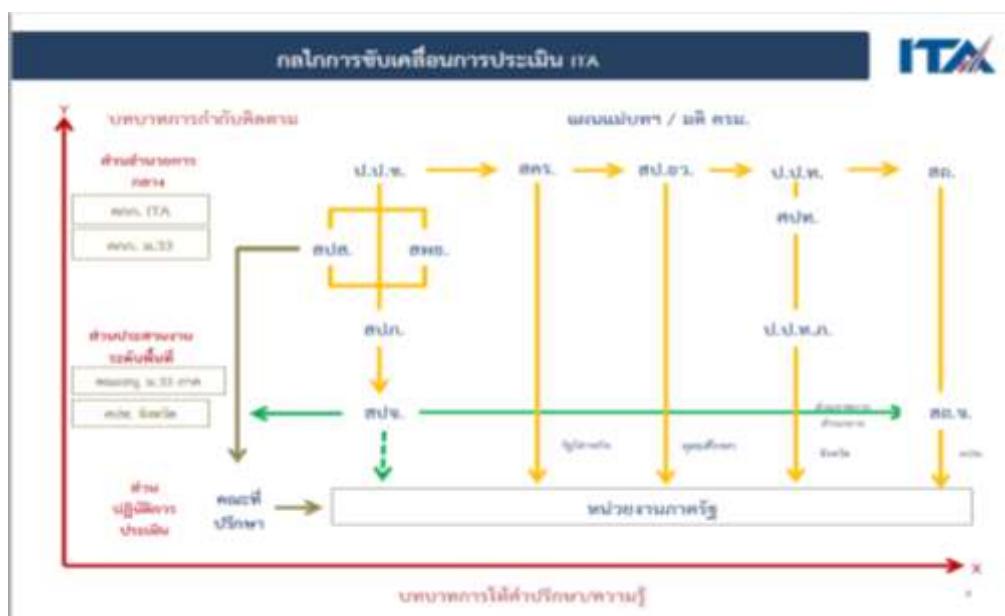
8.4) สภาพการเป็นข้าราชการ ในขณะที่กระทำผิดและขณะลงโทษ กรณีการกระทำที่นำมาดำเนินการทางวินัย ต้องเป็นการกระทำในขณะที่เป็นข้าราชการแล้ว โดยจะนำการกระทำที่เกิดขึ้นก่อนเป็นข้าราชการมาดำเนินการทางวินัยไม่ได้ แต่อาจถูกสั่งให้ออกจากการเป็นข้าราชการหากพิจารณาว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ และขณะที่ลงโทษ ผู้นั้นจะต้องมีสภาพยังเป็นข้าราชการอยู่ ณ ขณะนั้น หากผู้นั้นออกจากราชการไปแล้วและพบฐานความผิดทางวินัยภายหลัง จะไม่ถูกลงโทษเว้นแต่ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยร้ายแรงหรือถูกฟ้องร้องคดีอาญา

8.5) การลงโทษต้องดำเนินการตามขบวนการทางกฎหมาย เช่น กรณีที่เป็นความผิดวินัยร้ายแรง ก็ต้องมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวน และดำเนินการในขั้นตอนต่อไปตามกฎหมาย เป็นต้น

วันที่ 27 สิงหาคม 2564

3.2.6 การบรรยาย เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต โดย นายภิญโญศ ม่วงสมมุข และ นายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) สรุปได้ ดังนี้

1) บทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2562 ได้มอบหมายหน่วยงาน 5 แห่ง (ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.)) ทำหน้าที่กำกับติดตามการประเมิน ITA รวมถึงผลักดันให้หน่วยงานภายใต้กำกับดูแลให้ความร่วมมือและดำเนินการตามแนวทางการประเมินที่กำหนด

สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะ 1 ใน 5 หน่วยงาน มีหน้าที่ในการประเมิน ITA ดังนี้

1.1) ศึกษาทบทวนและพัฒนากรอบแนวคิดการประเมิน ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานภาครัฐ เครื่องมือการประเมิน ระเบียบวิธีการประเมิน กรอบการบริหารจัดการประเมิน รายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน และจัดทำคู่มือการประเมินในทุกปีงบประมาณ

1.2) ศึกษาและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการประเมิน ITA หรือระบบ Integrity and Transparency Assessment System : ITAS เพื่อให้สามารถใช้ในการขับเคลื่อนการประเมินให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการบริหารจัดการระบบ ITAS ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาในการใช้งานแก่ผู้ใช้งานทั้งส่วนงานภายในสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานภาครัฐ ที่เข้าร่วมการประเมิน

1.3) จัดทำสื่อเสริมสร้างความรู้ ITA สำหรับใช้อบรมสร้างความรู้ไปยังหน่วยงานให้เป็นมาตรฐาน เช่น จัดทำ Infographic และวีดิทัศน์อธิบาย ITA และวิธีการใช้งานระบบ ITAS โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานหรือข้อสงสัยที่ถูกสอบถามในปีงบประมาณที่ผ่านมา รวมถึงจัดทำเอกสารประกอบการบรรยาย/สไลด์ประกอบการบรรยายกลาง เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ

1.4) ศึกษา ออกแบบ วางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ITA โดยผลิตคอนเทนต์ที่สำคัญ และประสานงานร่วมกับสื่อมวลชนต่างๆ เช่น สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ เพื่อทำการตลาดให้กับงาน ITA และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตลอดปีงบประมาณ โดยมุ่งเน้นจัดทำเนื้อหารายละเอียดให้ได้รับความสนใจจากสาธารณชนในวงกว้างทั้งภายในและต่างประเทศ

1.5) จัดทำช่องทางการให้คำปรึกษารายละเอียดการประเมิน ITA ทางออนไลน์แก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินเป็นประจำทุกวัน โดยทุกหน่วยงานที่ขอรับคำปรึกษาจะได้รับคำตอบโดยเร็วที่สุด

1.6) จัดการชี้แจงกรอบแนวทางในภาพรวมของการประเมิน ITA ให้แก่หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินทั่วประเทศ และจัดการชี้แจงแนวทางการกำกับติดตามการประเมิน ITA ให้แก่หน่วยงานกำกับติดตามทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

1.7) กำกับติดตามการประเมิน ITA ของหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินในภาพรวม ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา เป็นไปตามกรอบหลักเกณฑ์ที่กำหนด เป็นไปตามหลักการทางวิชาการ และเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยอาจมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการดำเนินการที่ผ่านมาเข้ามาร่วมให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะเพื่อให้การประเมินมีความถูกต้องตามหลักทางวิชาการและมีมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมาด้วย

1.8) ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะและจัดทำรายงานผลการประเมิน ITA ภาพรวมระดับประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการกำกับและพัฒนากการประเมิน ITA คณะกรรมการประเมิน ITA คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะรัฐมนตรีต่อไป

1.9) ศึกษาและกำหนดแนวทางในการให้รางวัลหรือสิ่งจูงใจและจัดงานประกาศผล ITA โดยศึกษาและออกแบบแนวทางในการมอบรางวัล การแถลงข่าวและการประกาศผลการประเมิน ITA ประจำปี

1.10) ศึกษาวิจัยเครื่องมือการประเมินจากภายในและต่างประเทศเพื่อใช้ประกอบการพัฒนา ITA ในแต่ละระยะตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ โดยทำการศึกษาทั้งเครื่องมือประเมินการทุจริตและการต่อต้านการทุจริต และจัดทำเอกสารผลการศึกษาเสนอคณะกรรมการกำกับติดตามการประเมิน ITA และคณะกรรมการ ITA

2) นิยามการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)

การประเมิน ITA เปรียบเหมือนการตรวจสุขภาพประจำปี เพื่อช่วยให้เราตรวจพบโรคก่อนที่จะแสดงอาการหรือเกิดการลุกลาม ช่วยให้เราวางแผนการรักษาที่เหมาะสมได้ตั้งแต่นั้นๆ ช่วยให้เราวางแผนในการดูแลตนเอง เพื่อหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ และที่สำคัญยังช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพในระยะยาว ได้อีกด้วย ทั้งนี้ ในการบริหารจัดการภาครัฐ หน่วยงานตั้งตรวจสุขภาพองค์กรประจำปี โดยผ่านการตรวจประเมิน ITA เพื่อช่วยให้ทราบถึงสถานะหรือปัญหาการทำงานอย่างรอบด้าน ช่วยให้เราวางแผนพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้น และช่วยให้มีข้อมูลเตรียมการป้องกันปัญหาทุจริตที่อาจสร้างความเสียหายในภายหลังและช่วยสร้างการยอมรับจากประชาชน

3) วัตถุประสงค์โดยรวมของการประเมิน ITA

ITA เป็นเครื่องมือที่ช่วยในกระบวนการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองต่อประชาชนและบุคลากรมากขึ้น และช่วยให้หน่วยงานภาครัฐมีข้อมูลเพียงพอต่อการกำหนดนโยบายหรือการบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อ perception ของประชาชนและบุคลากรภายในองค์กรมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยให้ประชาชนได้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐรับฟังและตระหนักถึงความคิดเห็นและความรู้สึกของประชาชนที่ได้ให้ข้อมูลข้อคิดเห็นผ่านผลการประเมินผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) ในทางกลับกัน หน่วยงานภาครัฐสามารถสะท้อนความพยายามในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานหรือการให้บริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนตามที่ได้สะท้อนผ่านผล EIT อย่างแท้จริง ซึ่งผลของความพยายามดังกล่าวจะสะท้อนผ่านการรายงานข้อมูลในแบบ OIT ข้อต่างๆ โดยเฉพาะข้อ 043

4) พัฒนาการและผลลัพธ์อันเป็นรูปธรรม

ผลลัพธ์ที่ได้จาก ITA ไม่ได้มีเพียงแค่ค่าคะแนน แต่ยังได้ผลลัพธ์จากการดูแลพัฒนาองค์กรของตนเองให้มีความเข้มแข็ง และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงจุด และผลการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐตามกรอบการประเมิน ITA ที่ผ่านมา ยังสะท้อนให้เห็นพัฒนาการที่เราสามารถเห็นได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมผ่านการร่วมกันลงมือปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ คือ พัฒนาการในด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และการป้องกันการทุจริต

นอกจากนี้ การที่ภาครัฐปรับตัวสู่การปฏิบัติงานและการให้บริการสาธารณะผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ชัดเจนขึ้นผ่านการพัฒนาหน่วยงานตามกรอบการประเมิน ITA นั้น จะช่วยให้การปฏิบัติงานหรือการให้บริการมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น ลดโอกาสทุจริตให้น้อยลง ยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน เพิ่มความสะดวกให้ผู้มาติดต่อ ผู้รับบริการ เพิ่มศักยภาพของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารภาครัฐ ช่วยให้การทำธุรกรรมของภาคเอกชนรวดเร็วขึ้น (ลดค่าหลอกล่อน) ช่วยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงภาครัฐได้ทุกวัน/เวลา ช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายภาครัฐ

5) กระบวนการการประเมิน ITA

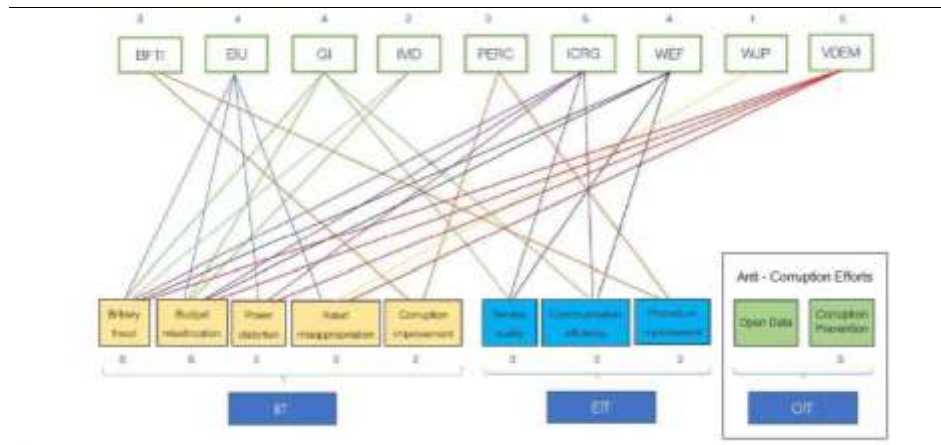
เป็นไปตามหลักการวิจัยประเมินผล (Evaluation Research) มีการกำหนดขั้นตอนตามระเบียบวิธีวิจัยและเปิดให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย

5.1) ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ การกำหนด Conceptual Framework (ได้แก่ การทบทวนวรรณกรรม และการสร้างกรอบแนวคิดและสมมติฐาน) การออกแบบวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (ได้แก่ การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและประชากร ขนาดของตัวอย่าง สูตร เครื่องมือที่ใช้ในการสุ่มหรือวิธีการสุ่ม) การสร้างเครื่องมือ/มาตรวัด/วิธีเก็บข้อมูล (ได้แก่ การสร้างและทดสอบเครื่องมือเก็บข้อมูล การกำหนดแนวทาง/วิธีการจัดเก็บข้อมูล) และการวิเคราะห์/สังเคราะห์/ให้ข้อเสนอแนะ (ได้แก่ การจัดระเบียบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการวิจัย)

5.2) ระเบียบวิธีการประเมิน ITA กำหนดกรอบ/รายละเอียดการประเมิน ได้แก่ การทบทวนผลการประเมิน/ผลการกำกับฯ ได้แก่ การกำหนดกรอบเกณฑ์การประเมินประจำปี การออกแบบวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (ได้แก่ การทบทวนหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายและประชากร กำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตร Yamane กำหนดวิธีการสุ่ม/การกระจายตัว/การเก็บเพิ่ม) การสร้างเครื่องมือ/มาตรวัด/วิธีเก็บข้อมูล ได้แก่ การสร้างและทดสอบแบบวัด IIT EIT OIT และจัดเก็บข้อมูลทั้งรูปแบบออนไลน์และลงพื้นที่ และการวิเคราะห์/สังเคราะห์/ให้ข้อเสนอแนะ (ได้แก่ ระบบ ITAS จะจัดระเบียบข้อมูลที่ได้ทั้งหมด โดยคณะที่ปรึกษาเขียนข้อเสนอแนะและรายงานผล)

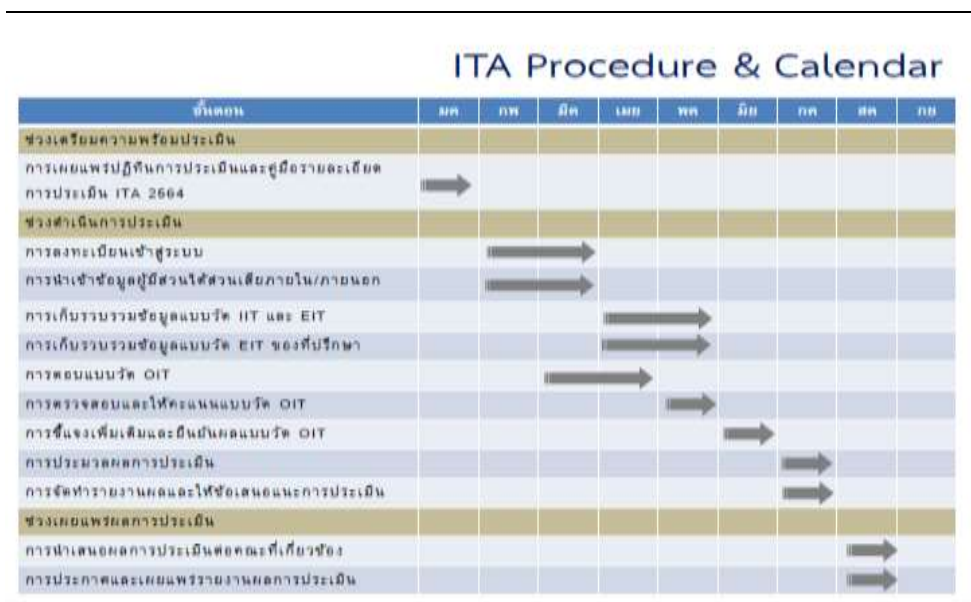
6) ความเชื่อมโยงระหว่างดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) และ ITA

การออกแบบเครื่องมือ ITA เป็นการตอบสนอง CPI โดยในกระบวนการพัฒนา ITA ได้มีการศึกษาแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน CPI เพื่อนำมาแปลงเป็นตัวชี้วัดในการพัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพและเสริมความเข้มแข็งในการป้องกันทุจริต ดังนั้น คะแนน ITA จึงไม่ใช่ค่าคะแนนที่สามารถเทียบเคียงกับการประเมิน CPI ได้โดยตรง เนื่องจาก CPI มุ่งเน้นวัดการทุจริตทางตรงและทางอ้อมเป็นหลัก แต่ค่าคะแนน ITA คือด้านกลับของคะแนน CPI ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักในการชี้ให้เห็นถึงพัฒนาการของหน่วยงานภาครัฐในด้านคุณภาพ คุณธรรม และความโปร่งใส

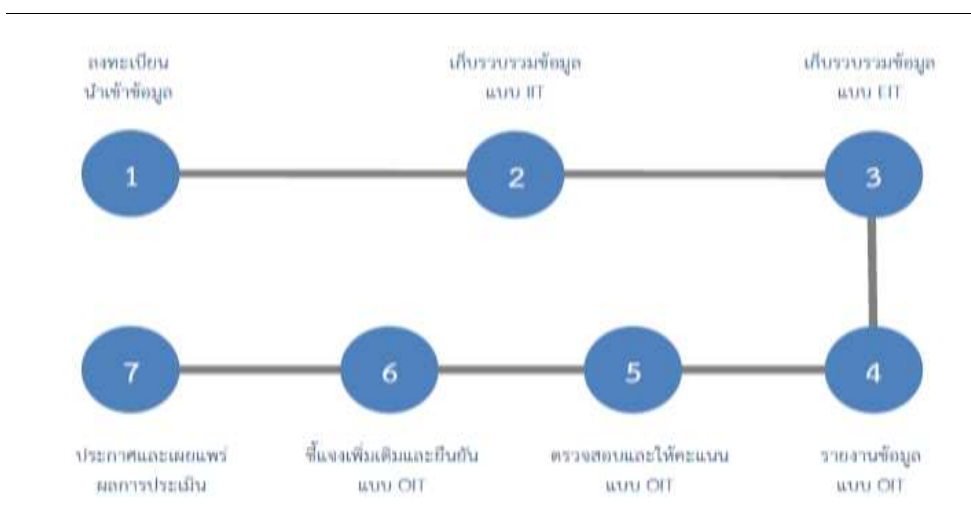

7) ปฏิทินและขั้นตอนการประเมิน ITA 2021

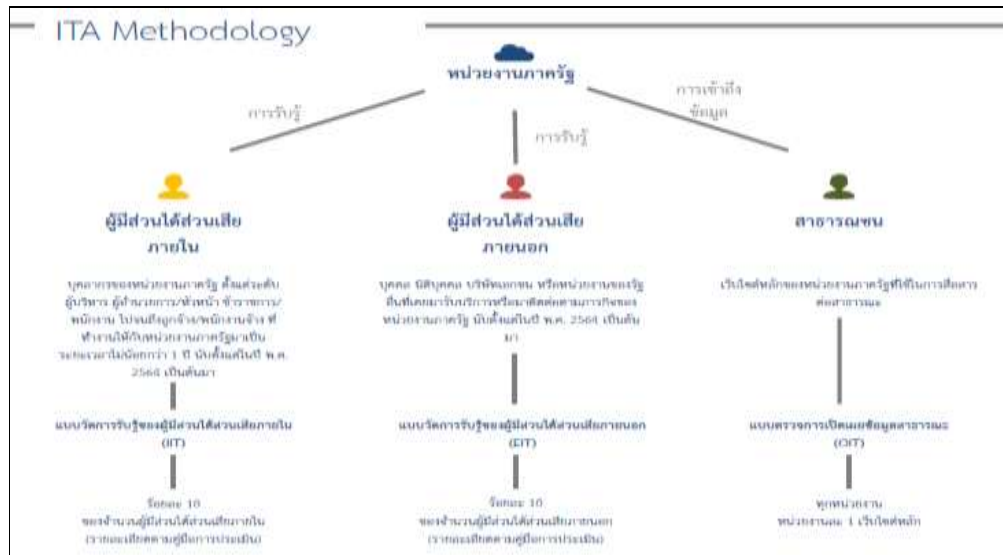
การประเมิน ITA จะเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม – สิงหาคม ดังนี้

ขั้นตอนการประเมิน ITA ในปีงบประมาณ 2564 ดังนี้

8) แหล่งข้อมูลการประเมิน ITA ประกอบด้วย 3 แหล่ง ดังนี้

9) รายละเอียดการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละแหล่ง

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)	หลักฐานการเปิดเผยข้อมูล (OIT)	หมายเหตุ
แบบวัดการรับรู้ให้ผู้เลือกตอบวัดการรับรู้ของตนเอง โดยต้องเป็นผู้ที่เป็นบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ตั้งแต่ระดับผู้บริหาร ผู้อำนวยการ/หัวหน้า ข้าราชการ/พนักงาน ไปจนถึงลูกจ้าง/พนักงานจ้าง ที่ทำงานให้กับหน่วยงานภาครัฐมาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับจากวันที่นำเข้าสู่ข้อมูล โดยใช้แบบวัดการรับรู้ของ IIT ร้อยละ 10 ของจำนวน IIT ทั้งหมด	แบบวัดการรับรู้ให้ผู้เลือกตอบวัดการรับรู้ของตนเอง โดยเป็นบุคคล นิติบุคคล บริษัทเอกชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เคยมารับบริการหรือมาติดต่อตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา โดยใช้แบบวัด EIT ร้อยละ 10 ของจำนวน EIT ทั้งหมด	การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์หลักของหน่วยงานภาครัฐที่ใช้สื่อสารต่อสาธารณะ หน่วยงานละ 1 เว็บไซต์หลัก และการดำเนินการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐปฏิบัติตามกฎหมาย โดยหน่วยงานภาครัฐต้องปฏิบัติตามอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่รอเวลา	ในส่วนข้อมูล OIT สำนักงาน ป.ป.ช. ได้กำหนดขั้นตอนการประเมิน ITA ให้ผู้บริหารหน่วยงานต้องกลั่นกรองและอนุมัติข้อมูลก่อนส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบ ITAS เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและประชาชนเข้าถึงได้
ประเมินระดับการรับรู้ IIT ครอบคลุม 5 ตัวชี้วัด - การปฏิบัติหน้าที่ - การใช้งบประมาณ - การใช้อำนาจ - การใช้ทรัพย์สินของราชการ - การแก้ไขปัญหาการทุจริต	ประเมินระดับการรับรู้ EIT ครอบคลุม 3 ตัวชี้วัด - คุณภาพการดำเนินงาน - ประสิทธิภาพการสื่อสาร - การปรับปรุงระบบการทำงาน	ประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูล OIT พร้อมทั้งระบุ URL เพื่อเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลของการเปิดเผยข้อมูล ระบุคำอธิบายเพิ่มเติมให้ประชาชนเข้าถึงได้ ครอบคลุม 2 ตัวชี้วัด การเปิดเผยข้อมูล (ได้แก่ 5 ตัวชี้วัดย่อย ข้อมูลพื้นฐาน การบริหารงาน การบริหารเงินงบประมาณ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการส่งเสริมความโปร่งใส)	

แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (IIT)	แบบวัดการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (EIT)	หลักฐานการเปิดเผยข้อมูล (OIT)	หมายเหตุ
		การป้องกันการทุจริต (ได้แก่ 2 ตัวชี้วัดย่อย การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต และมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต)	
ค่าน้ำหนักร้อยละ 30	ค่าน้ำหนักร้อยละ 30	ค่าน้ำหนักร้อยละ 40	

10) ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการประเมิน ITA ปี 2563

ในปี 2563 หลายหน่วยงานเปิดเผยข้อมูลไม่ครบถ้วนและไม่สอดคล้องตามองค์ประกอบด้านข้อมูลตามหลักเกณฑ์การประเมินที่ได้ประกาศไว้ หรือบางหน่วยงานไม่ได้เปิดเผยข้อมูลจากเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน URL ชัดช่องหรือไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือ ไม่ได้แสดงความเชื่อมโยงหรือแสดงให้เห็นการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวผ่านเว็บไซต์หลัก ดังนั้น ในปี 2564 สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้เพิ่มขั้นตอนชี้แจงและยืนยันโดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานได้ชี้แจงเพิ่มเติม กรณีเห็นว่า คณะที่ปรึกษาเกิดความเข้าใจผิดหรือไม่พบข้อมูล และเพื่อให้หน่วยงานได้รับทราบข้อบกพร่องของการเปิดเผยข้อมูลและรับคำปรึกษาไปปรับปรุง รวมทั้งเปิดโอกาสให้หน่วยงานกับคณะที่ปรึกษาได้ปฏิสัมพันธ์ผ่านระบบมากขึ้น และเปิดโอกาสที่จะเปิดข้อผิดพลาดจากการตรวจให้คะแนนของคณะที่ปรึกษา ทั้งนี้ รูปแบบ วิธีการและระยะเวลาการชี้แจงเพิ่มเติมเป็นไปตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

11) ข้อควรระวังในการเปิดเผยข้อมูล OIT

11.1) หน่วยงานต้องเปิดเผยข้อมูลบนเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน

11.2) หน่วยงานจะต้องรักษาและคงสภาพเว็บไซต์หลักของหน่วยงานให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ตลอดเวลา หากเว็บไซต์ไม่สามารถเข้าถึงได้ชั่วคราว หน่วยงานต้องแก้ไขให้สามารถเข้าถึงได้ภายในระยะเวลา 5 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคณะที่ปรึกษาการประเมิน

11.3) หน่วยงานต้องอธิบายและให้ข้อมูลที่ชัดเจนว่า ข้อมูลที่เปิดเผยอยู่ในตำแหน่งใดบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน ให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้จากหน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน เนื่องจากการตรวจสอบข้อมูลจะพิจารณาจากความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลจากประชาชนทั่วไป

11.4) กรณีหน่วยงานไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลใดได้ เนื่องจากมีข้อจำกัดหรือเหตุผลความจำเป็นทำให้ไม่สามารถเผยแพร่ข้อมูลตามรายละเอียดที่กำหนดได้ หรือมีข้อจำกัดในการจัดกิจกรรมต่างๆ อันเนื่องมาจากมติคณะรัฐมนตรี คำสั่งหรือข้อกฎหมาย ขอให้หน่วยงานอธิบายเหตุผลและความจำเป็นอย่างละเอียด หรือจะต้องระบุเหตุผลด้านกฎหมาย หรือข้อจำกัดอันสุดวิสัยในช่องอธิบาย โดยเพิ่มเติมข้อมูลประกอบในคำตอบ ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาจะพิจารณาเหตุผลและจะนำประเด็นดังกล่าวมาประกอบการให้คะแนนการประเมินต่อไป

12) ผลและคะแนนการประเมิน

ประกอบด้วย 7 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ระดับ	คะแนน	ระดับ
95.00 – 100	AA	55.00 – 64.99	D
85.00 – 94.99	A	50.00 – 54.99	E
75.00 – 84.99	B	0 – 49.99	F
65.00 – 74.99	C		

13) ข้อมูลสำนักงาน ป.ป.ช.

หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อสำนักงานประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน สำนักงาน ป.ป.ช. ที่ Line @ITAS หรือ FACEBOOK ที่ ITAS NACC หรือ U TUBE ที่ ITAS NACC หรือ ติดต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ 361 ถนนมรุบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

4. ผลการประเมินการฝึกอบรม

ศปท. ได้สรุปการประเมินผลการจัดหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต ศคช. (STRONG NESDC) กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งรวบรวมและประมวลผลจากความคิดเห็นผู้เข้าร่วมเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละวัน สรุปสาระได้ดังนี้

4.1 การอภิปรายเรื่อง ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี โดยคณะวิทยากรจิตอาสา 904 (นางสาวโซโนรส มุลสกา และ นายณพพร วงศ์วิวัฒน์) **และการบรรยายเรื่องนิยาม องค์ประกอบ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** โดยนางสาวจินนาค์กร โรจนนันต์ รองเลขาธิการฯ รวบรวมและประมวลผลความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 40 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 57 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

4.1.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก ที่ระดับร้อยละ 83.50

4.1.2 ประโยชน์ของเนื้อหาที่ได้จากการเข้าร่วมหลักสูตรฯ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ได้รับสาระเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ปฏิบัติ ความเป็นมาของโครงการจิตอาสาพระราชทาน และความเชื่อมโยงระหว่างจิตอาสาพระราชทานและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้ง ได้เรียนรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ วินัยของข้าราชการและการประพฤติตนเป็นข้าราชการที่ดี

4.1.3 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วิทยากรมีวิธีการนำเสนอ อภิปรายและบรรยายอย่างเป็นกันเอง ทำให้เนื้อหาที่น่าสนใจ มีเอกสารประกอบการอภิปราย / บรรยายที่เข้าใจง่าย ชัดเจน โดยเฉพาะการอภิปรายและการบรรยายในช่วงบ่าย ทำให้ไม่ง่วง

4.1.4 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดการอบรมหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรในระดับดีมาก

4.1.5 การจัดกิจกรรมหรือการอบรมในหัวข้ออื่นๆ ได้แก่ การลงพื้นที่ทำกิจกรรมจิตอาสา การแยกแยะเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ ที่ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐพึงรู้ การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับวางแผน การลงทุน หรือจัดการทางการเงินในสถานะต่างๆ ในฐานะข้าราชการที่ดีในรูปแบบออนไลน์ การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับเรื่องใกล้ตัวในชีวิตจริง ประสิทธิภาพของผู้บริหารในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในองค์กร และการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระดมความเห็นระหว่างกัน

4.1.6 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	1	2	7	9	9	8	2	2	0	0	40	5.38	53.80
หลังอบรม (คน)	4	19	9	7	1	0	0	0	0	0	0	40	8.45	84.50
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												3.08	30.75

นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	1	3	9	5	12	6	1	2	1	0	40	5.45	54.50
หลังอบรม (คน)	7	15	17	1	0	0	0	0	0	0	0	40	8.70	87.00
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												3.25	32.50

4.1.7 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	8	10	13	9	0	0	0	0	0	0	0	40	8.43	84.30

นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	11	10	13	4	1	1	0	0	0	0	0	40	8.58	85.80

4.1.8 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน			คะแนน	%
ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสาสู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี								
● เนื้อหาการอบรมในภาพรวมตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	13	23	3	0	-	40	3.18	79.38
● ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 14.00 – 15.30 น.)	11	28	1	0	-	40	3.25	81.25
● เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	16	23	1	0	-	40	3.38	84.38
วิทยากรอภิปราย : นางสาวโซโนรส มุลสกา								
○ วิธีการบรรยาย	16	24	0	0		40	3.40	85.00
○ สื่อการสอน	18	21	1	0		40	3.43	85.63
○ บุคลิกลักษณะ	17	23	0	0		40	3.43	85.63
วิทยากรอภิปราย : นายนพพร วงศ์วิวัฒน์								
○ วิธีการบรรยาย	18	21	1	0		40	3.43	85.63
○ สื่อการสอน	19	19	2	0		40	3.43	85.63
○ บุคลิกลักษณะ	20	20	0	0		40	3.50	87.50
นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
● เนื้อหาการอบรมในภาพรวมตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	20	19	1	0	-	40	3.48	86.88
● ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 15.30 – 16.30 น.)	19	20	1	0	-	40	3.45	86.25
● เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	16	24	0	0		40	3.40	85.00
วิทยากรบรรยาย : รศช.จินางค์กูร โรจนนันต์								
○ วิธีการบรรยาย	22	17	1	0	ท่านรอง บรรยาย เป็นกันเอง ไม่กว้าง	40	3.53	88.13
○ สื่อการสอน	20	20	0	0		40	3.50	87.50
○ บุคลิกลักษณะ	23	15	1	1		40	3.50	87.50

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือกิจกรรมจิตอาสา สู่การปฏิบัติหน้าที่เป็นข้าราชการที่ดี และ นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง								
● สถานที่ในการจัดกิจกรรม (ผ่านระบบการประชุมทางไกล Zoom)	19	17	4	0		40	3.38	84.38
● การประสานงาน ของเจ้าหน้าที่	25	15	0	0		40	3.63	90.63
● ความคุ้มค่าในการจัดกิจกรรม (40 บาท/คน)	16	19	4	1		40	3.25	81.25

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
 ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้ ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร		ไม่ควร		จำนวน (คน)		
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	ควร 38 คน (95.00 %)		ไม่ควร 2 คน (5.00 %)		ควร 38 คน (95.00 %)		
● ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคน ใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	ทั้งหมด (คน)	
	35 (87.50 %)	1 (2.50 %)	7 (17.50 %)	4 (10.00 %)	3 (7.50 %)	40	
● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการบรรยายภายใต้หลักสูตรนี้หรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 40 คน (100.00 %)			ไม่ประสงค์ 0 คน (0.00%)			
	-						

4.1.9 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่มากนักน้อยเพียงใด

รู้	24 (60.00%)	Email (All Users)	16	คน
		หนังสือเวียน	5	คน
		โปสเตอร์ในลิฟต์	5	คน
		จอ LCD	0	คน
		NESDC Group Line	4	คน
		เว็บไซต์ ศปท.	2	คน
ไม่รู้	16 (40.00%)	-		

4.1.10 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ความคิดเห็น
• วิทยากร	- วิทยากรวิธีการนำเสนอที่ดี เข้าใจง่าย พูดฟังง่าย ไม่น่าเบื่อ มีความเป็นกันเอง มีความรู้ดี และเห็นถึงความตั้งใจของคณะวิทยากรจิตอาสา - ประทับใจรูปแบบการบรรยายของ รศช. จินางค์กูร เป็นไปในลักษณะถาม ตอบ ทำให้เข้าใจและเห็นภาพมากขึ้น - เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็น
• ความรู้ที่ได้รับ	- ได้ความรู้ใหม่ๆ ที่หลายอย่างไม่เคยรู้มาก่อน เช่น นิยามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีมากกว่าการนำไปประยุกต์ใช้กับการเกษตร และเห็นถึงความเชื่อมโยงของการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับจิตอาสาพระราชทาน - ได้รับความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางทาง และประยุกต์ใช้กับการทำงานในชีวิตประจำวันได้ เช่น หลักการทรงงาน - ได้เรียนรู้ข้อควรปฏิบัติในการทำงาน กฎ ระเบียบ วินัยของราชการ และการเป็นข้าราชการที่ดี - ได้รับทราบ ประวัติความเป็นมา สศช. รับทราบบทบาทการทำงานของ สศช. และข้อมูลต่างๆ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการทำงาน - ได้รับความรู้จากการอบรม ทั้งทางทฤษฎีและสิ่งที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อได้ เพื่อสามารถทำงาน และเป็นข้าราชการที่ดี และสามารถนำประสบการณ์ที่ท่านวิทยากรถ่ายทอดให้ไปปรับใช้ในชีวิตการทำงานได้
4.1.11 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	- ทำให้ได้รู้จักคนใน สศช.เพิ่มขึ้น - ประทับใจในความมุ่งมั่นทุ่มเทของเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

4.1.12 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ประเด็น	ความคิดเห็น
• การดำเนินงานในระยะต่อไป	- อยากให้จัดกิจกรรมแบบนี้บ่อย ๆ

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
4.1.13 โดยภาพรวม ท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	11	25	4	0	0	40	4.18	83.50

4.2 การบรรยายเรื่องพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนและสิทธิประโยชน์พื้นฐานของข้าราชการพลเรือนโดย นางสาวบุญยาพร หาญยืนยงสกุล วิทยากรจากกรมบัญชีกลาง รวบรวมและประมวลความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 37 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 61 คน คิดเป็นร้อยละ 60.66 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

4.2.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก ที่ระดับร้อยละ 84.80

4.2.2 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี วิทยากรมีบุคลิกที่ดี มีเอกสารประกอบที่ดี ใช้วิธีการบรรยายและสื่อการสอนที่น่าสนใจ

4.2.3 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดการอบรมหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรในระดับมากกว่าร้อยละ 80

4.2.4 การจัดกิจกรรมหรือการอบรมในหัวข้ออื่นๆ ได้แก่ กฎหมาย กฎระเบียบที่ข้าราชการควรรู้ การทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต คดีตัวอย่างเกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริต บทลงโทษจากคดีต่างๆ การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมนร่วมกัน

4.2.5 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	0	1	4	4	8	4	15	1	0	0	37	4.41	44.10
หลังอบรม (คน)	7	13	13	4	0	0	0	0	0	0	0	37	8.62	86.20
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												4.21	42.10

4.2.6 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	13	9	10	5	0	0	0	0	0	0	0	37	8.81	88.10

4.2.7 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
• เนื้อหาการอบรมในภาพรวมตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	21	15	1	0	ควรระบุหัวข้อให้ชัดเจนขึ้น	37	3.54	88.50
• ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 9.00-12.00 น.)	13	23	1	0	-	37	3.32	83.00
• เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	14	22	1	0	-	37	3.35	83.75
• สถานที่ในการจัดกิจกรรม (ผ่านระบบการประชุมทางไกล Zoom)	11	23	3	0	-	37	3.22	80.50

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
● การประสานงาน ของเจ้าหน้าที่	11	22	4	0	-	37	3.19	80.50
● วิทยากรบรรยาย : นางสาวบุญยาพร หาญยืนยงสกุล					อยากให้ มีเอกสาร ประกอบ การอบรม			
○ วิธีการบรรยาย	17	19	1	0		37	3.43	85.75
○ สื่อการสอน	19	16	2	0		37	3.46	86.50
○ บุคลิกลักษณะ	17	20	0	0		37	3.46	86.50
● ความคุ้มค่าในการจัด กิจกรรม (60 บาท/คน)	13	20	3	1		37	3.22	80.50

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้

ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร		ไม่ควร		จำนวน (คน)		
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	36 คน (97.30 %)		1 คน (2.70 %)		37 คน (100 %)		
● ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคน ใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	ทั้งหมด (คน)	
	33 (89.20 %)	1 (2.70 %)	6 (16.20 %)	2 (5.40 %)	1 (2.70 %)	37	
● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการบรรยายภายใต้หลักสูตรนี้หรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 36 คน (97.30 %)			ไม่ประสงค์ 1 คน (2.30%)			
	อาจไม่มีเวลา งานเยอะ						

4.2.8 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่อย่างน้อยเพียงใด

รู้	25 (67.60%)	Email (All Users)	18 คน
		หนังสือเวียน	7 คน
		เว็บไซต์ ศปท.	4 คน
		โปสเตอร์ในลิฟต์	2 คน
		NESDC Group Line	2 คน
ไม่รู้	12 (32.40%)	-	

4.2.9 สิ่งที่ทำานประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ความคิดเห็น
● วิทยากร	- สอนสนุก เข้าใจง่าย - บรรยายดี เนื้อหาดี วิทยากรมีการยกตัวอย่างทำให้เห็นภาพชัดเจน - เปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมได้ถามข้อสงสัย รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรม
● ความรู้ที่ได้รับ	- เนื้อหาของหลักสูตรเป็นประโยชน์มากๆ
● การบริหารจัดการ และอื่นๆ	- การใส่ใจของพี่ๆ ที่คอยประสานงาน
4.2.10 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	- ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิข้าราชการ สวัสดิการข้าราชการ และแนวทางการปฏิบัติ หากต้องการใช้สิทธิ พร้อมทั้งได้รับคำตอบจากข้อสงสัย และสามารถนำไปใช้ในทางปฏิบัติได้ - ได้รับความรู้เกี่ยวกับสิทธิการรักษาพยาบาลต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ทั้งตนเองและครอบครัว - ได้รับความรู้เกี่ยวกับการเบิกจ่ายตามสิทธิ นับเป็นการป้องกันการทุจริต

4.2.11 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ประเด็น	ความคิดเห็น
-	-

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
4.2.12 โดยภาพรวมท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	12	22	3	0	0	37	4.24	84.80

4.3 การบรรยายเรื่องการคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม การประยุกต์ใช้หลักความพอเพียง ด้วยโมเดล STRONG จัดพอเพียงต้านทุจริตและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน โดยนายกันต์ธร บัวงาม วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวบรวมและประมวลความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 33 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 60 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

4.3.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก ที่ระดับร้อยละ 85.40

4.3.2 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี วิทยากรมีความตั้งใจ ใช้วิธีการบรรยายที่สนุก มีสื่อการสอนที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ และจัดกิจกรรมเกมส์ถามตอบ ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วม

4.3.3 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดการอบรมหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรมาก

4.3.4 การจัดกิจกรรมหรือการอบรมในหัวข้ออื่นๆ ได้แก่ พฤติกรรม การกระทำความผิด ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ บทลงโทษ บทเรียนจากคดีต่างๆ ที่เคยเกิดขึ้นจริง

4.3.5 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	0	2	4	6	5	5	6	4	1	0	33	4.61	46.10
หลังอบรม (คน)	8	11	10	3	0	1	0	0	0	0	0	33	8.64	86.40
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												4.03	40.30

4.3.6 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	12	11	9	1	0	0	0	0	0	0	0	33	9.03	90.30

4.3.7 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
• เนื้อหาการอบรมในภาพรวมตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	14	18	1	0	-	33	3.39	84.75
• ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 9.00-12.00 น.)	10	23	0	0		33	3.30	82.50
• เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	13	20	1	0	กิจกรรมเล่นเกมเป็นการใช้สื่อที่ดีมาก	33	3.39	84.75
• สถานที่ในการจัดกิจกรรม (ผ่านระบบการประชุมทางไกล Zoom)	10	21	2	0	อยากไปอบรมที่พิพิธภัณฑ์ด้านโกง	33	3.24	81.00
• การประสานงานของเจ้าหน้าที่	17	14	2	0	-	33	3.45	86.25

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
● วิทยากรบรรยาย : นายกันต์ธร บัวงาม					วิทยากร บรรยายดี สนุก ไม่น่าเบื่อ เตรียม การสอนดี ตั้งใจสอน มากๆ			
○ วิธีการบรรยาย	12	21	0	0		33	3.36	84.00
○ สื่อการสอน	17	16	0	0		33	3.52	88.80
○ บุคลิกลักษณะ	13	20	0	0		33	3.39	84.75
● ความคุ้มค่าในการจัด กิจกรรม (60 บาท/คน)	16	14	3	0	อยาก ให้มี เอกสาร ประกอบ การอบรม	33	3.39	84.75

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้

ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร		ไม่ควร		จำนวน (คน)		
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	33 คน (100.00 %)		0 คน (0.00 %)		33 คน (100.00 %)		
● ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคนใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	ทั้งหมด (คน)	
	32 (97.00 %)	4 (9.10 %)	4 (12.10 %)	2 (6.10 %)	2 (6.10 %)	33	
● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการบรรยายภายใต้หลักสูตรนี้อีกหรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 32 คน (97.00 %)			ไม่ประสงค์ 1 คน (3.00%)			
	ถ้าคนฟังไปครั้งแรกไม่นำไปปฏิบัติ ถึงแม้ฟังครั้งที่ 2 คงไม่มีผลอะไรมาก						

4.3.8 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่อย่างน้อยเพียงใด

รู้	25 (75.80 %)	Email (All Users)	17 คน
		หนังสือเวียน	7 คน
		เว็บไซต์ ศปท.	5 คน
		NESDC Group Line	3 คน
		โปสเตอร์ในลิฟต์	2 คน
ไม่รู้	8 (24.20 %)	-	

4.3.9 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ความคิดเห็น
• วิทยากร	- บุคลิกของผู้บรรยายมีความสนุกสนานเป็นกันเอง - วิธีการนำเสนอของท่านวิทยากร มีสื่อที่ใช้หลากหลายรูปแบบ - ความตั้งใจบรรยายของวิทยากร - วิทยากรนำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ บรรยายดีมาก - การบรรยายมีความหลากหลาย มีกิจกรรมให้ร่วม ทำให้ไม่น่าเบื่อ
• การบริหารจัดการ และอื่นๆ	- ความใส่ใจของพี่ๆ ที่คอยประสานงาน - ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในองค์กร - ทุกคนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม kahoot
4.3.10 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	- สามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานได้ - ได้รู้แนวทางในการปฏิบัติราชการอย่างมีคุณธรรม - ได้ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ที่ไม่เคยรู้ต่างๆ

4.3.11 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ประเด็น	ความคิดเห็น
-	-

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
4.3.12 โดยภาพรวมท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	11	20	2	0	0	33	4.27	85.40

4.4 การบรรยายเรื่องวินัยพื้นฐานข้าราชการและการพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดย นางสาวภา
แผ่สุวรรณ วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน รวบรวมและประมวลความคิดเห็นจาก
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 31 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 61 คน คิดเป็นร้อยละ 50.82 ของ
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

4.4.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจที่ระดับร้อยละ 82.00

4.4.2 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี สาระที่วิทยากรนำเสนอเป็น
ประโยชน์ มีสาระเยอะ เสนอให้มีเกมส์ให้ผู้เข้าฟังมีส่วนร่วมบ้าง เป็น Two Way Communication

4.4.3 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดการอบรมหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรมาก

4.4.4 การจัดกิจกรรมหรือการอบรมในหัวข้ออื่นๆ ได้แก่ สวัสดิการข้าราชการ รูปแบบ
กิจกรรม workshop

4.4.5 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	0	1	3	3	9	3	3	4	5	0	31	4.06	40.60
หลังอบรม (คน)	4	10	11	3	1	2	0	0	0	0	0	31	8.23	82.30
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												4.17	41.70

4.4.6 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ ได้รับไปประยุกต์ใช้	7	13	6	1	3	1	0	0	0	0	0	31	8.55	85.50

4.4.7 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
• เนื้อหาการอบรมในภาพรวม ตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	12	18	1	0	-	31	3.35	83.75
• ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 9.00-12.00 น.)	14	16	1	0	-	31	3.42	85.50

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
• เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	10	21	0	0	-	31	3.32	80.50
• สถานที่ในการจัดกิจกรรม (ผ่านระบบการประชุมทางไกล Zoom)	17	12	2	0	ไม่ยาก อบรม ออนไลน์	31	3.48	87.00
• การประสานงาน ของเจ้าหน้าที่	14	15	2	0	-	31	3.39	84.75
• วิทยากรบรรยาย : นางสาวภา แผลสุวรรณ								
○ วิธีการบรรยาย	9	21	1	0		31	3.26	81.50
○ สื่อการสอน	12	19	0	0		31	3.39	84.75
○ บุคลิกลักษณะ	11	19	1	0		31	3.32	83.00
• ความคุ้มค่าในการจัด กิจกรรม (60 บาท/คน)	11	18	2	1	อยากให้ มี เอกสาร ประกอบ การอบรม	31	3.22	80.50

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้

ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร		ไม่ควร		จำนวน (คน)	
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	29 คน (93.50 %)		2 คน (6.500 %)		31 คน (100.00 %)	
● ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคน ใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	ทั้งหมด (คน)
	24 (87.10 %)	1 (3.20 %)	6 (19.40 %)	9 (9.70 %)	2 (6.50 %)	31
● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการบรรยายภายใต้หลักสูตรนี้หรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 30 คน (96.80 %)			ไม่ประสงค์ 1 คน (3.20%)		
	ไม่มีเวลางานเยอะ น่าจะเป็นสมัครใจ จัดเวลาเข้าฟังเอง หลายคนติดงาน อาจทำให้ไม่ได้ความรู้เต็มที่					

4.4.8 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่อย่างน้อยเพียงใด

รู้	26 (83.90 %)	Email (All Users)	17 คน
		หนังสือเวียน	3 คน
		เว็บไซต์ ศปท.	6 คน
		NESDC Group Line	5 คน
		โปสเตอร์ในลิฟต์	2 คน
ไม่รู้	5 (16.10 %)	-	

4.4.9 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ความคิดเห็น
วิทยากร	- ท่านวิทยากรมีการยกตัวอย่างให้เห็นทุกประเด็น - ประทับใจเนื้อหาที่วิทยากรนำมาเผยแพร่ มีความละเอียด - ควรมีความพร้อมในการอบรมผ่านระบบ ZOOM ที่มีระบบอินเทอร์เน็ตที่เสถียรและการบรรยายควรพูดคุยมากกว่าการอ่านให้ฟัง - สาระเยอะ วิทยากรน่าจะให้มีเกมส์ให้ผู้เข้าฟังมีส่วนร่วมบ้าง เป็น two-way communication
4.4.10 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	ทำให้ทราบถึงกฎระเบียบ ข้อบังคับ วินัยพื้นฐานของข้าราชการ

4.4.11 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ประเด็น	ความคิดเห็น
-	-

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
4.4.12 โดยภาพรวมท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	8	21	2	0	0	31	4.19	82.00

4.5 การอภิปรายเรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต โดย นายภิญโญศ ม่วงสมมุข และนายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร คณะวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ รวบรวมและประมวลความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 29 คน จากจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งสิ้น 56 คน คิดเป็นร้อยละ 51.79 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด ซึ่งสามารถสรุปสาระได้ ดังนี้

4.5.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก ที่ระดับร้อยละ 91,00

4.5.2 ประโยชน์ของเนื้อหาที่ได้จากการเข้าร่วมหลักสูตรฯ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ได้รับสาระเรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ

4.5.3 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วิทยากรมีวิธีการบรรยายได้ อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน เตรียมการสอนดี รูปแบบการสอนสนุกสนาน ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน

4.5.4 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดการอบรมหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรในระดับดีมาก

4.5.5 การจัดกิจกรรมหรือการอบรมในหัวข้ออื่นๆ ได้แก่ การเป็นกรรมการต่างๆ ในภาครัฐ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2540 การเปิดเผยข้อมูล และควร จัดกิจกรรมในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

4.5.6 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนอบรม (คน)	0	0	2	1	2	5	5	5	4	5	0	29	3.72	37.20
หลังอบรม (คน)	3	16	6	4	0	0	0	0	0	0	0	29	8.62	86.20
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น												4.90	49.00

4.5.7 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ประเด็นการประเมิน	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	7	13	7	1	1	0	0	0	0	0	0	229	8.83	88.30

4.5.8 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
● เนื้อหาการอบรมในภาพรวมตรงกับเรื่องที่ระบุไว้	20	9	0	0	-	29	3.69	92.25
● ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม (เวลา 9.00 – 12.00 น.)	18	11	0	0	-	29	3.62	90.50
● เอกสาร/สื่อที่ใช้ในกิจกรรม	14	15	0	0	-	29	3.48	87.00
วิทยากรอภิปราย : นายภิญญยศ ม่วงสมมุข								
○ วิธีการบรรยาย	16	12	0	0		28	3.57	89.25
○ สื่อการสอน	17	11	0	0		28	3.61	90.25
○ บุคลิกลักษณะ	17	11	0	0		28	3.61	90.25
วิทยากรอภิปราย : นายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร								
○ วิธีการบรรยาย	15	14	0	0		29	3.52	88.00
○ สื่อการสอน	15	14	0	0		29	3.52	88.00
○ บุคลิกลักษณะ	15	14	0	0		29	3.52	88.00
● สถานที่ในการจัดกิจกรรม (ผ่านระบบการประชุมทางไกล Zoom)	15	13	1	0	-	29	3.48	87.00
● การประสานงานของเจ้าหน้าที่	15	14	0	0	-	29	3.52	88.00
● ความคุ้มค่าในการจัดกิจกรรม (60 บาท/คน)	18	11	0	0	-	29	3.62	90.50

หมายเหตุ : ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี
 ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้ ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ความคิดเห็น	ควร		ไม่ควร	จำนวน (คน)		
● ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	ควร 29 คน (100.00 %)		ไม่ควร 0 คน (0.00 %)	ควร 29 คน (100.00 %)		
● ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคน ใน สศช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	ทั้งหมด (คน)
	28 (96.60 %)	6 (20.70 %)	5 (17.20 %)	3 (10.30 %)	3 (10.30 %)	29
● ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมการบรรยายภายใต้หลักสูตรนี้หรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 29 คน (100.00 %)			ไม่ประสงค์ 0 คน (0.00 %)		
	-					

4.5.9 ท่านรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ ศปท. เผยแพร่อย่างน้อยเพียงใด

จะ	24 (82.80%)	Email (All Users)	19 คน
		NESDC Group Line	9 คน
		เว็บไซต์ ศปท.	8 คน
		หนังสือเวียน	2 คน
		โปสเตอร์ในลิฟต์	2 คน
		จอ LCD	1 คน
ไม่รู้	5 (17.20%)	-	

4.5.10 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็น	ความคิดเห็น
• วิทยากร	- วิทยากรเป็นกันเองดี - ชอบช่วงตอบคำถาม ร่วมกิจกรรม เล่นเกมส์ถามตอบ รับรางวัล - บรรยายสนุก บรรยายได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน - เตรียมการสอนดี รูปแบบการสอนสนุกสนาน ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน - รูปแบบและวิธีการบรรยายและความเป็นกันเองของวิทยากร
• ความรู้ที่ได้รับ	- การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานของภาครัฐ (ITA)
4.1.14 ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	- การบรรยายของวิทยากรเป็นประโยชน์ ทำให้มีความรู้เกี่ยวกับ ITA - สาระทำให้ได้รู้จักวิธีการทำงานและความสำคัญของ ITA รวมทั้งความสำคัญของคะแนน CPI

4.5.11 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

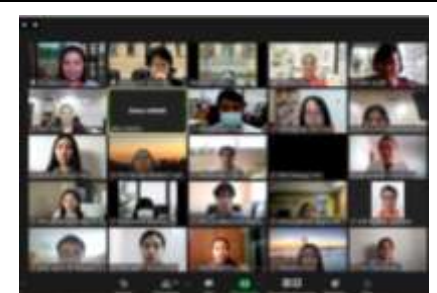
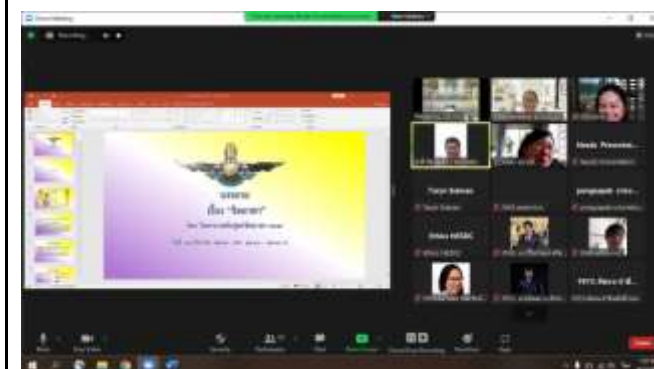
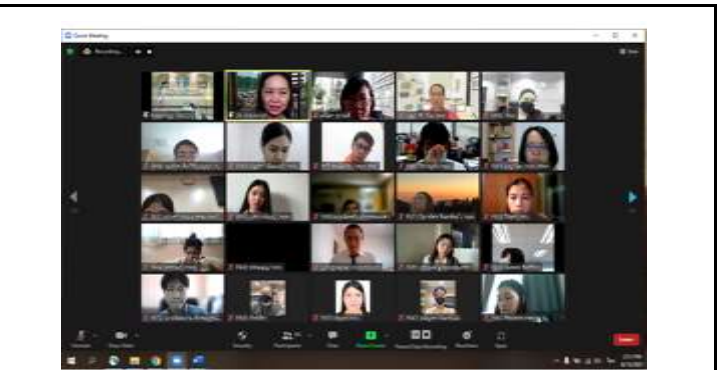
ประเด็น	ความคิดเห็น
การดำเนินงานในระยะต่อไป	- น่าจะมีเวลาให้ลองทำการประเมิน ITA

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
							คะแนน	%
4.5.12 โดยภาพรวมท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	16	13	0	0	0	26	4.55	91.00

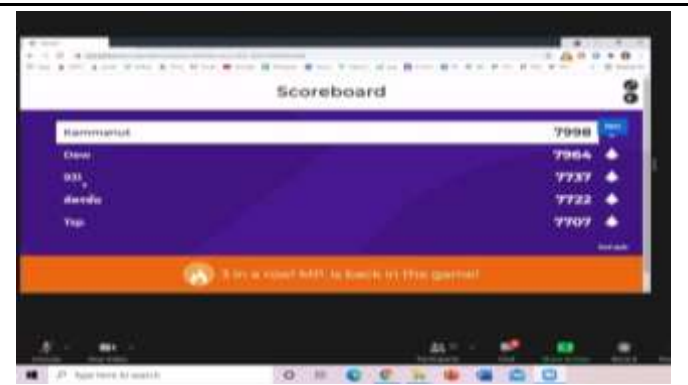
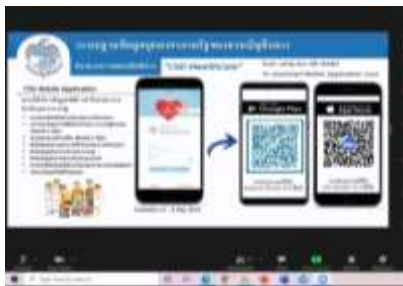
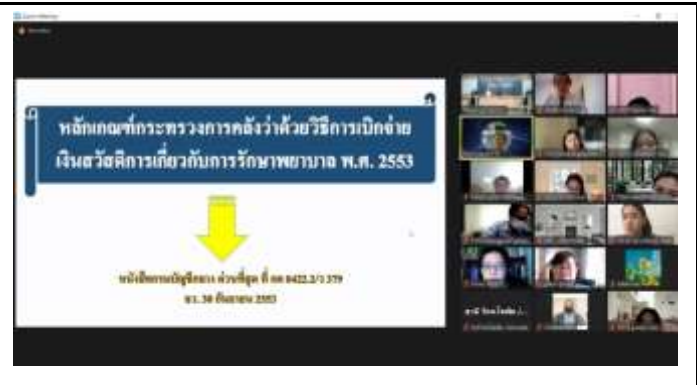
ภาคผนวก

ประมวลภาพกิจกรรม

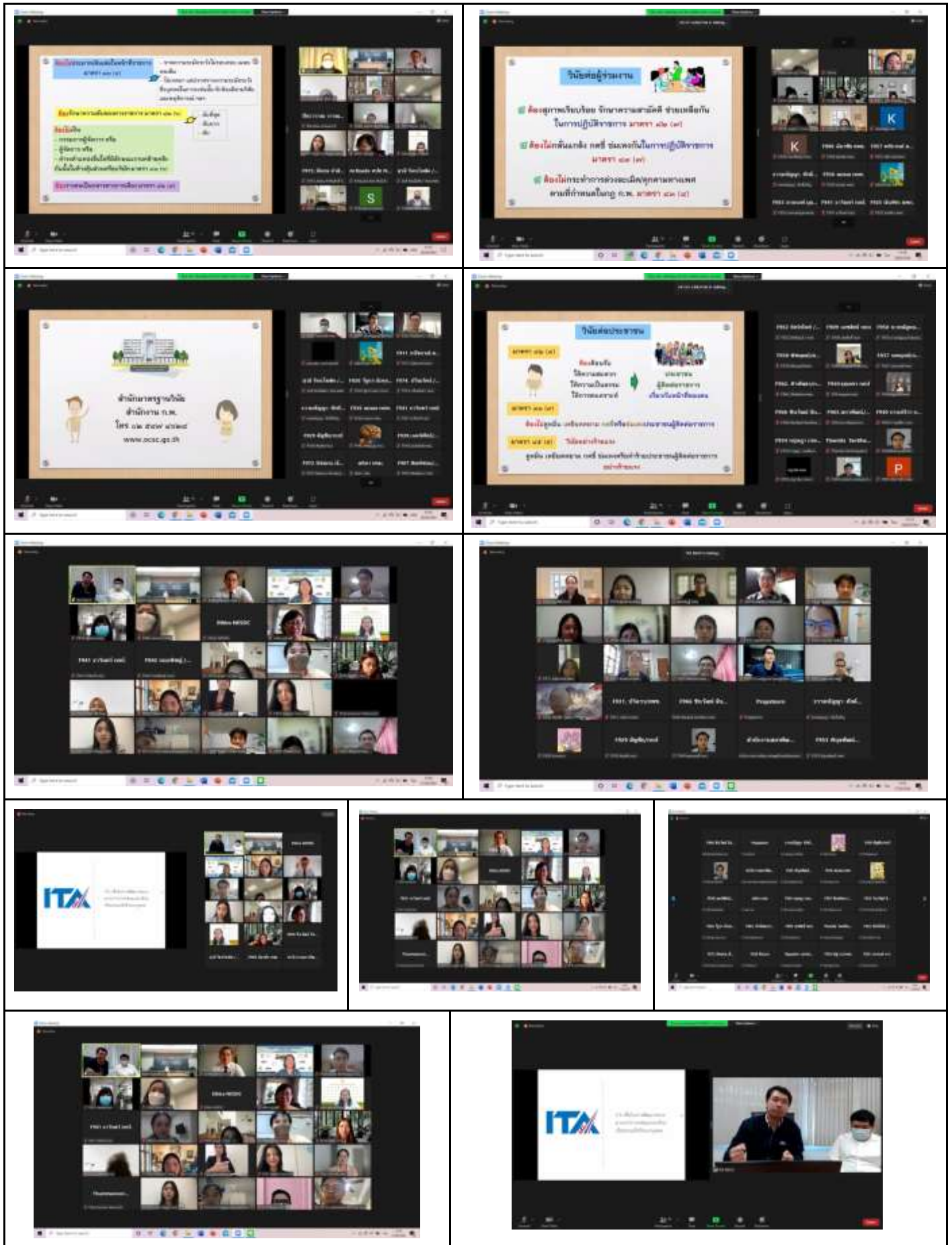
ประมวลภาพกิจกรรม

ประมวลภาพกิจกรรม

ประมวลภาพกิจกรรม

เอกสารประกอบ การจัดกิจกรรม

เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม

หัวข้อ	แหล่งข้อมูล
การอภิปรายเรื่อง ความเป็นมาโครงการจิตอาสาพระราชทาน โดย คณะวิทยากรจิตอาสา 904 (นายณพนพร วงศ์วิวัฒน์)	https://bit.ly/3Ei1Y7a
(นางสาวโซโนรส มุลสภา)	https://bit.ly/3z9x7pC
การบรรยาย เรื่อง นิยาม องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย นางสาวจินาঙ্กร โรจนนันต์ รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	https://bit.ly/3nuiriC
การอภิปรายเรื่อง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และสิทธิประโยชน์พื้นฐานของข้าราชการพลเรือน โดย นางสาวบุญยาพร หาญยืนยงสกุล วิทยากรจากกรมบัญชีกลาง	https://bit.ly/3Ca8Hyh
การบรรยาย เรื่อง การคิดแยกแยะประโยชน์ส่วนตน และส่วนรวมการประยุกต์ใช้หลักความพอเพียงด้วยโมเดล STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริตและประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน โดย นายกนต์ธร บัวงาม วิทยากรจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)	https://bit.ly/3C8DfAh
	https://bit.ly/3zbkryH
การอภิปราย เรื่อง วินัยพื้นฐานข้าราชการและการพิทักษ์ ระบบคุณธรรม โดย นางสาวภา แฝ่สุวรรณ วิทยากรจาก สำนักงาน ก.พ.	https://bit.ly/3z7o8oP
	https://bit.ly/3tH48s1

หัวข้อ	แหล่งข้อมูล
การบรรยาย เรื่อง การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการป้องกันและต่อต้านการทุจริต โดย นายภิญโญศ ม่วงสมมุข และนายพงษ์พันธ์ โตสกุลไกร วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)	https://bit.ly/3kal1HG
	https://bit.ly/2Xay57P
	https://bit.ly/3tDiGJr

คณะผู้จัดทำและสรุปสาระสำคัญ
หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC)
ประจำปีงบประมาณ 2564 (ภาคทฤษฎี)
กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ที่ปรึกษา

นายวิโรจน์ นรารักษ์

รองเลขาธิการ/ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

คณะผู้จัดทำและสรุปสาระสำคัญ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นางสาวอาทิสดา ณ นคร

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางพนิดา ภู่งามดี

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวสุวิทย์ รัตนโสมิต

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นางสาวปฐมวดี บรรจุทรัพย์

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายพงศ์ศักดิ์ ศรีสมบูรณ์

นักศึกษาฝึกงาน

ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สพท. สศช.)

อาคาร 5 ชั้น 4 สศช. เลขที่ 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย แขวงวัดโสมนัส กทม. 10100

โทร 0 2280 4085 ต่อ 5419 - 5422

หรือเยี่ยมชมที่ www.nesdc.go.th และ click ที่ Banner ภายใต้อีเมลเกี่ยวกับ สศช.

